

COMMISSION DE LA DÉFENSE  
NATIONALE

du

MERCREDI 8 AVRIL 2020

Matin

---

COMMISSIE VOOR  
LANDSVERDEDIGING

van

WOENSDAG 8 APRIL 2020

Voormiddag

---

De openbare commissievergadering wordt geopend om 10.02 uur en voorgezeten door de heer Peter Buysrogge.

La réunion publique de commission est ouverte à 10 h 02 et présidée par M. Peter Buysrogge.

**01** De coronaviruscrisis: gedachtewisseling over de implicaties van COVID-19 voor Defensie en toegevoegde vragen van

- Annick Ponthier aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De maatregelen binnen Defensie tegen de verspreiding van het coronavirus" (55004099C)
- Annick Ponthier aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "DEFENDER-Europe 20 en de gevolgen van het uitbreken van het coronavirus" (55004103C)
- Annick Ponthier aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De noodtoestand i.v.m. het coronavirus en de medewerking van Defensie" (55004118C)
- Annick Ponthier aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De operationele steun in het kader van de coronacrisis" (55004140C)
- Frieda Gijbels aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "COVID-19" (55004141C)
- Albert Vicaire aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De inrichting van een veldhospitaal voor COVID-19-patiënten" (55004142C)
- Julie Chanson aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "Gevallen van COVID-19 in legerkazernes" (55004151C)
- Annick Ponthier aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De inzet van het leger voor grenscontroles" (55004173C)
- Annick Ponthier aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De coronacrisis en de militairen op buitenlandse missie" (55004177C)
- Julie Chanson aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De militairen die op missie zijn in Nederland en COVID-19" (55004185C)
- Julie Chanson aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De gevolgen qua loon van de stopzetting van de missie van militairen van onze Marine in Den Helder" (55004186C)
- Julie Chanson aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "COVID-19 en de hulpcapaciteit van Defensie" (55004187C)
- Christophe Lacroix aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De missies voor hulpverlening aan de natie in het kader van de coronacrisis" (55004356C)
- Hugues Bayet aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "COVID-19 en de maatregelen voor het militaire en het burgerpersoneel van Defensie" (55004435C)
- Annick Ponthier aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De vernietiging van in militaire kazernes opgeslagen mondklappers" (55004467C)
- Annick Ponthier aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De inzet van Defensie bij grenscontroles" (55004468C)
- Georges Dallemagne aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "Het coronavirus en de hulp van Defensie via het Militair Hospitaal Koningin Astrid" (55004472C)
- Georges Dallemagne aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "Het coronavirus en de balans van de acties van Defensie" (55004473C)
- Kris Verduyckt aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De inzet van onze militairen in het buitenland tijdens de coronacrisis" (55004474C)
- Kris Verduyckt aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De uitspraken van NAVO-baas Stoltenberg over de nationale bijdragen tijdens de coronacrisis" (55004475C)
- Kris Verduyckt aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De binnenlandse inzet van

**Defensie tijdens de coronacrisis" (55004485C)**

- Theo Francken aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De opslag van mondmaskers bij Defensie" (55004519C)
  - Wouter De Vriendt aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De COVID-19-situatie en Defensie" (55004548C)
  - Nadia Moscufo aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "Het voortzetten van de NAVO-opdrachten tijdens de coronacrisis" (55004561C)
  - Nadia Moscufo aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De gevolgen voor de lonen van teruggestuurde militairen" (55004564C)
  - Nadia Moscufo aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "Militairen op missie in het buitenland" (55004565C)
  - Annick Ponthier aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De lopende inschrijvingen voor de toelatingswedstrijd voor de KMS" (55004573C)
  - Kattrin Jadin aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De gevolgen van COVID-19 voor Defensie" (55004586C)
  - Peter Buysrogge aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De logistieke inspanningen van Defensie in de strijd tegen het coronavirus" (55004627C)
  - Peter Buysrogge aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De coronabesmetting op het fregat Leopold I" (55004629C)
  - Christophe Bombled aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De hulp van Defensie in de strijd tegen COVID-19" (55004636C)
  - Peter Buysrogge aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "Het begrip volheid van bevoegdheid in het kader van Defensie" (55004640C)
  - Theo Francken aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De Europese militaire taskforce over het coronavirus" (55004642C)
  - Theo Francken aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De invloed van corona op het welzijn binnen Defensie" (55004644C)
  - Theo Francken aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De repatriërvluchten door Defensie" (55004645C)
  - Theo Francken aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De invloed van de coronacrisis op de rekrutering, training en opleiding" (55004647C)
  - Theo Francken aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De invloed van de coronacrisis op de operaties van Defensie in het buitenland" (55004649C)
  - Nadia Moscufo aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De binnenlandse inzet van het leger tijdens de coronacrisis" (55004670C)
- [01] La crise du coronavirus: échange de vues concernant les implications du COVID-19 pour la Défense et questions jointes de**
- Annick Ponthier à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Les mesures de lutte contre la propagation du coronavirus au sein de la Défense" (55004099C)
  - Annick Ponthier à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "DEFENDER-Europe 20 et les conséquences de l'apparition du coronavirus" (55004103C)
  - Annick Ponthier à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "La situation d'urgence face au coronavirus et la collaboration de la Défense" (55004118C)
  - Annick Ponthier à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "L'aide opérationnelle dans le cadre de la crise du coronavirus" (55004140C)
  - Frieda Gijbels à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Le COVID-19" (55004141C)
  - Albert Vicaire à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "La mise en place d'un hôpital de campagne pour faire face à l'épidémie de COVID-19" (55004142C)
  - Julie Chanson à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Des cas de COVID-19 dans les casernes militaires" (55004151C)
  - Annick Ponthier à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Le déploiement de l'armée pour les contrôles aux frontières" (55004173C)
  - Annick Ponthier à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "La crise du coronavirus et les militaires en mission à l'étranger" (55004177C)
  - Julie Chanson à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Les militaires en mission aux Pays-Bas et le COVID-19" (55004185C)
  - Julie Chanson à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Les conséquences salariales de l'arrêt de la mission de militaires de notre marine à Den Helder" (55004186C)
  - Julie Chanson à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Le COVID-19 et la capacité d'aide de la Défense" (55004187C)

- Christophe Lacroix à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Les missions d'aide à la nation dans le cadre de la crise du coronavirus" (55004356C)
- Hugues Bayet à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Le COVID-19 et les mesures prises pour les membres militaires et civils du personnel de la Défense" (55004435C)
- Annick Ponthier à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "La destruction de masques de protection entreposés dans des casernes militaires" (55004467C)
- Annick Ponthier à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Le recours à la Défense pour les contrôles aux frontières" (55004468C)
- Georges Dallemagne à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Le coronavirus et l'aide de la Défense via l'Hôpital Militaire Reine Astrid" (55004472C)
- Georges Dallemagne à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Le coronavirus et le bilan de l'action de la Défense" (55004473C)
- Kris Verduyck à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "L'engagement de nos militaires à l'étranger pendant la crise du coronavirus" (55004474C)
- Kris Verduyck à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Les déclarations de M. Stoltenberg sur les contributions nationales pendant la crise du coronavirus" (55004475C)
- Kris Verduyck à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Le recours à la Défense sur le territoire national pendant la crise du coronavirus" (55004485C)
- Theo Francken à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Le stockage de masques de protection à la Défense" (55004519C)
- Wouter De Vriendt à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "La situation en ce qui concerne le COVID-19 et la Défense" (55004548C)
- Nadia Moscufo à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "La poursuite des missions de l'OTAN pendant la crise du coronavirus" (55004561C)
- Nadia Moscufo à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Les conséquences pour les salaires des militaires renvoyés" (55004564C)
- Nadia Moscufo à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Les militaires en mission à l'étranger" (55004565C)
- Annick Ponthier à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Les inscriptions en cours pour le concours d'admission à l'ERM" (55004573C)
- Kattrin Jadin à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Les conséquences du COVID-19 pour la Défense" (55004586C)
- Peter Buysrogge à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Les efforts de la Défense en matière de logistique dans la lutte contre la crise du coronavirus" (55004627C)
- Peter Buysrogge à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "La présence du coronavirus à bord de la frégate Léopold I" (55004629C)
- Christophe Bombled à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "L'aide apportée par la Défense contre le COVID-19" (55004636C)
- Peter Buysrogge à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "La notion de plein exercice dans le cadre de la Défense" (55004640C)
- Theo Francken à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "La task force militaire européenne sur le coronavirus" (55004642C)
- Theo Francken à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "L'influence du corona sur le bien-être au sein de la Défense" (55004644C)
- Theo Francken à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Les vols de rapatriement organisés par la Défense" (55004645C)
- Theo Francken à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "L'influence de la crise du coronavirus sur le recrutement, l'entraînement et la formation" (55004647C)
- Theo Francken à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "L'influence de la crise du coronavirus sur les opérations de la Défense à l'étranger" (55004649C)
- Nadia Moscufo à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Le recours à l'armée sur le territoire national pendant la crise du coronavirus" (55004670C)

De **voorzitter**: Collega's, wij hebben vandaag een gedachtewisseling met de minister van Defensie over corona.

Er zijn tal van vragen ingediend. Het voorstel is te starten met een toelichting van de minister. Ik heb hem gevraagd ze relatief beperkt te houden en *to the point* te komen met zijn inleidende uiteenzetting. Daarna krijgen de vraagstellers en andere leden nog het woord om hun bijkomende opmerkingen te kunnen formuleren. De bedoeling is de commissie tegen 11.45 u te kunnen afronden, om de eenvoudige reden dat

de Conferentie van voorzitters hier om 12.00 u start.

Ik hoop dat iedereen hier enigszins vertrouwd is met de werking van de schermen. Het komt erop neer dat u gedurende de hele zitting in beeld bent. Het is belangrijk dit aan iedereen mee te geven. U gedraagt zich daarnaar zoals u dat zelf inschat. In normale omstandigheden staat uw microfoon uit. Op het moment waarop ik u het woord geef, schakelt u uw microfoon in.

Mijnheer de minister, ik geef u graag het woord voor uw inleidende uiteenzetting.

**01.01 Philippe Goffin**, ministre: Goedemorgen mijnheer de voorzitter, bonjour à tout le monde, je vais me limiter à une introduction assez brève pour permettre l'échange et les questions.

L'épidémie du COVID-19 et les mesures du gouvernement ont bien évidemment des implications au niveau de la Défense. Le CHOD a pris les mesures nécessaires afin de garantir la continuité des opérations dans le pays et à l'étranger et de garder la capacité nécessaire disponible pour apporter un soutien à la nation lorsque le besoin s'en fait sentir.

Gezien de evolutie van de epidemie is de steun van Defensie noodzakelijk geworden in bepaalde domeinen. Deze steun wordt geleverd in coördinatie met de bevoegde federale autoriteiten. Een overzicht hiervan is continu beschikbaar op de website van Defensie.

S'agissant des mesures internes, comme tout citoyen belge, nos militaires doivent appliquer les règles édictées par le SPF Santé publique. Des consignes ont été transmises à tout le personnel de la Défense via différents canaux, tels les messages flash. Un lien figurant sur l'intranet militaire permet à chaque membre de la Défense d'accéder aux informations nécessaires. Un autre est également disponible sur le site internet de la Défense.

In België werden de niet-essentiële activiteiten tot nader order uitgesteld en *business continuity plans* werden verspreid om de continuïteit van de dienst toe te laten. Al het personeel dat kan telewerken, moet dat doen. Het niet-essentieel personeel dat niet kan telewerken blijft thuis in stand-by, klaar om te worden ingezet indien dat nodig zou zijn.

Militairen dienen thuis hun fysieke paraatheid op peil te houden. Training kan worden verricht via de computer, bijvoorbeeld via onlinercursussen.

De uitvoering van essentiële opdrachten en taken blijft verzekerd: het Militair Hospitaal, DOVO, de QRA, de F7 en de OVG, onontbeerlijke logistieke steun, voorbereiding van lopende operaties, enzovoort.

En ce qui concerne les missions à l'étranger, elles continuent. Les rotations des détachements sont, dans la mesure du possible, exécutées suivant le schéma initialement prévu. Dans certains cas, à la demande de l'ONU, de l'OTAN ou de l'Union européenne, les détachements doivent effectuer une période d'auto-isolation à domicile avant de pouvoir partir vers la zone d'engagement. La division Opérations de l'état-major de la Défense évalue la situation en permanence. La mission de la frégate Léopold I a ainsi été écourtée à cause d'un militaire contaminé à bord.

Ik kom dan bij de steun van Defensie in het kader van COVID-19.

Dankzij zijn middelen en personeel kan Defensie in diverse domeinen steun leveren bij het beheer van deze crisis. Wat de medische steun betreft, in totaal beschikt het Militair Hospitaal over 15 bedden voor intensieve zorgen waarvan 11 met beademing die in eerste instantie bestemd zijn voor brandwondenpatiënten. Er is momenteel een grote turn-over tussen de afdelingen high care en medium care en de verpleegeenheden.

Naast de hospitalisatie van brandwondenpatiënten vangt het MHKA ook heel wat ambulante behandelde patiënten op die niet meer terechtkunnen in de burgersector. Het heeft hiervoor bijkomende capaciteit ingericht.

Het Militair Hospitaal draagt ook twee ambulances bij aan het transport van mogelijk met COVID-19 besmette patiënten in de regio's Brussel Hoofdstad en Vlaams-Brabant. Daarnaast staat de medische component ook in voor gemedicaliseerde transporten van kritieke patiënten tussen de ziekenhuizen. Zo draagt men bij aan het spreidingsplan voor COVID-19-patiënten.

Indien nodig kan Defensie 25 beademingstoestellen leveren voor medische centra. Zo werden er al twee respiratoren uitgeleend aan een ziekenhuis in Hasselt. Eén toestel werd uitgeleend aan het ziekenhuis in Malmédy. De medische component is eveneens klaar om zes ploegen Rol 1 te leveren van telkens een arts, een verpleegkundige tien ambulanciers en twee ambulances, onder andere om triagepunten te steunen. De inzet wordt bepaald volgens de prioriteiten vastgesteld in samenwerking met de gezondheidsinspecteurs van de drie Gemeenschappen.

L'Hôpital Militaire prête différents moyens au secteur civil. Un appareil d'extraction pour les tests COVID-19 a été prêté à l'Institut de Médecine Tropicale d'Anvers, ce qui implique un dédoublement de la capacité de tests. Un appareil *high-frequency jet ventilation* a été prêté à l'hôpital Erasme de Bruxelles. Il s'agit d'un appareil pour des techniques respiratoires spécifiques. Un kinésithérapeute militaire spécialisé fournira un appui technique dans ce domaine. Le Centre de santé mentale de l'Hôpital Militaire accueille les professionnels de la santé dans les besoins et fournit un appui aux institutions civiles dans le même domaine. Les points de pré-triage peuvent aussi être appuyés avec des moyens non spécialisés. En ce moment, quatre militaires par *shift* de deux sont déjà engagés au Centre Hospitalier Régional de Namur. Il s'agit d'un personnel non médical. Si nécessaire, la Défense peut prendre le *lead* pour la mise sur pied d'une capacité intermédiaire de soins et l'extension de la capacité d'infirmerie pour les prisons relevant du SPF Justice. Ces capacités devraient être organisées au sein d'une infrastructure existante avec l'appui d'autres départements, à condition que cette infrastructure hospitalière soit mise à disposition.

Er is een permanente deelname van Defensie aan de coördinatievergaderingen van het Nationale Crisiscentrum met leden van het kabinet van de Defensiestaf, alsook aan de medische crisis- en surgecel. Omwille van de efficiëntie wordt de steun van Defensie op het federale niveau gecoördineerd. De aanvragen van de lokale autoriteiten mogen niet rechtstreeks naar Defensie gestuurd worden. Ze moeten via het NCCN passeren, behalve voor zeer kleine of punctuele bijdragen.

Via de commissie Commando's is er tevens een deelname aan diverse coördinaties op lokaal niveau. Binnen het operatiecentrum van Defensie werd een permanente cel opgericht voor de opvolging van alles wat COVID-19 betreft.

Twee verbindingsofficieren zijn in plaats gesteld bij de FOD Volksgezondheid om de inspanningen met betrekking tot de *outpatient care* te coördineren, naast twee militairen die de prioriteiten van de medische steunaanvragen bepalen, in samenspraak met de gezondheidsinspecteurs.

L'aspect logistique est suivi de près, en étroite coordination avec le World Group érigé sous la conduite du cabinet du ministre De Backer. La Défense est impliquée dans la *task force* 3, Personal protection equipment, avec des spécialistes en marchés publics pour l'achat de matériel.

Un officier de la Défense dirige la *task force* 5, Distribution et logistique. Pour la première fois au sein de cette *task force*, il a été fait appel à la NATO Support and Procurement Agency. Cette organisation de l'OTAN sera chargée de l'achat global de matériel de protection critique, ceci pour une valeur de 200 millions d'euros.

L'aéroport militaire de Melsbroek est mis à disposition pour la réception et le *staging* de vols cargos contenant du matériel de première nécessité tels que les masques. Une zone de stockage central et un bureau de coordination sont mis à disposition à Peutie avec du personnel et du matériel de manutention. Ils sont responsables de la gestion générale de l'aspect logistique, de la préparation des transports et de la distribution d'équipement médical et de moyens de protection individuels, comme des masques buccaux, des masques chirurgicaux, des masques FFP2 et FFP3, des tabliers, des lunettes de protection, des gants, etc.

Différents lieux de distribution locaux au niveau de la province sont mis à disposition, comme les quartiers militaires à Sainte-Croix et Gavere ou les commandements militaires de la province de Liège et Mons. Des moyens de transport de la Défense sont également utilisés.

Le 1<sup>er</sup> avril, le Centre de compétence du Matériel Roulant et de l'Armement à Rocourt a distribué quelque 1 700 litres d'éthanol à 13 hôpitaux de la province de Liège. Cette unité respecte en effet les réglementations de stockage nécessaire. L'éthanol est utilisé afin de désinfecter complètement les équipements tels que les ambulances transportant des patients atteints du COVID-19.

À Liège toujours, la Défense a mis à disposition des matelas, couvertures et conteneurs-douches pour les sans-abris. À Arlon, 35 brancards sont mis à disposition du refuge Hydrion. Dans le quartier militaire de Tournai, la salle de sports est mise à disposition en faveur de trans migrants. De plus, des initiatives à petite échelle fournissent des biens de base comme des coussins, des couvertures, des *coveralls*, etc., aux hôpitaux voisins.

Op vraag van Buitenlandse Zaken ondersteunt Defensie ook de repatriëring van gestrande landgenoten, indien civiele middelen hiervoor niet beschikbaar zijn of niet volstaan. Een eerste vlucht werd uitgevoerd naar de Canarische eilanden, Spanje, op 22 maart 2020 en een tweede vlucht vanuit Bamako, Mali, op 27 maart 2020. Op 4 april 2020 werd er een bijkomende vlucht georganiseerd vanuit Kigali en Bujumbura.

Op het ogenblik worden er nog vluchten gepland vanuit Niger en Kinshasa. Defensie houdt zich daarnaast klaar om extra steun te leveren op vraag van de federale autoriteiten. Het gaat bijvoorbeeld om steun bij het handhaven van de openbare orde, luchttransporten bij repatriëring van Belgen uit het buitenland en logistieke steun voor de intermediaire zorgcapaciteit.

De **voorzitter**: Bedankt voor uw uiteenzetting. Ze was kort maar bevatte veel informatie, zoals op voorhand was afgesproken.

Collega's, hierbij open ik de vragenronde.

We hanteren daarbij de volgorde van indiening van de vragen. Ik wil ook vragen aan de vraagstellers die meerdere vragen hebben ingediend, om hun vragen in één blok te behandelen. Voorts verzoek ik iedereen om zijn uiteenzetting zo krachtig en beperkt mogelijk te houden, uit solidariteit met de collega's die ook het woord willen nemen.

**01.02 Annick Ponthier (VB)**: Bedankt, mijnheer de minister, voor uw inderdaad beknopte toelichting bij de stand van zaken en de opeenvolgende maatregelen die Defensie genomen heeft. U had het voornamelijk over de hulp aan de natie, als we het zo mogen noemen, en de bijstand aan de medische sector, die uiteraard erg gewaardeerd wordt in deze omstandigheden. Dat wilde ik ook even meegeven aan het begin van onze vergadering. Ik dank u ook voor het periodieke overzicht, dat u bezorgd heeft aan de leden. Dat hebben we ook erg gewaardeerd.

Ik heb in totaal negen vragen die ik in één keer zal stellen. Ik zou ook graag zien dat elke vraag beantwoord wordt. Mijn eerste vraag gaat over de maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus bij Defensie zelf. Werden er bij Defensie reeds besmettingen vastgesteld, zowel bij militairen als bij burgerpersoneel? We hebben al cijfers ontvangen, maar ik zou ook een globaal overzicht van het precieze aantal personen, de locatie waar ze tewerkgesteld zijn en de gevolgde procedures willen krijgen. Voor dat laatste deel neem ik aan dat ze gelijklopen met de federale richtlijnen. De maatregelen voor het personeel, zoals het zo veel mogelijk van thuis uit werken hebt u zopas nog toegelicht in de algemene bespreking.

Mijn tweede vraag is specifiek en gaat over Defender Europe 2020.

We hebben ons bezoek afgelast gezien. Dat is uiteraard heel jammer, want het gaat om een grootschalige oefening, de grootste oefening sinds 25 jaar, die de ontplooiing van Amerikaanse troepen in Europa behelst. Als NAVO-partner zijn wij betrokken partij bij die oefening als *host nation support*. Toen dat fysiek nog kon, kregen we daarover een toelichting in commissie en vernamen wij dat de oefening, indien mogelijk, zou worden voortgezet, ondanks de toen al toenemende dreiging en verspreiding van het coronavirus, met de daarbij horende gezondheidsrisico's voor militairen en betrokkenen. Intussen werd in meerdere landen van Europa een aantal maatregelen genomen om de opdracht te beperken en gebeurden er aanpassingen.

De Deutsche Bundeswehr heeft haar aandeel in de oefening beperkt. De troepenverplaatsing door Nederland is van de baan. Polen, een heel belangrijke partner in de oefening Defender, heeft beslist zijn grenzen te sluiten voor alle buitenlanders. Ook Amerika heeft aanpassingen doorgevoerd.

Ten eerste, wat is de huidige stand van zaken voor de oefening Defender Europe in het algemeen? In welke mate wordt de uitrol van de oefening aangepast wat ons betreft? Welke aanpassingen heeft het Amerikaanse leger gedaan? Graag kreeg ik ook een overzicht van de aanpassingen op Europees niveau.

Ten tweede, wat betekenen die aanpassingen in andere landen specifiek voor ons als *host nation support* en leverancier? Welk standpunt neemt onze regering in betreffende de oefening, die ondanks de dreiging van het coronavirus nog altijd doorgang vindt? Hoe wordt er gecommuniceerd?

Op mijn derde vraag werd al grotendeels geantwoord. Ik zal het kort houden. Het betreft het bemannen en het uitrusten van de schakelzorgcentra door Defensie. Daar hebt u uitgebreid genoeg over gesproken en we hebben daarover genoeg gegevens in de periodieke overzichten kunnen lezen.

Ondertussen heeft de Nationale Veiligheidsraad een vraag tot bijstand gesteld. Kunt u beknopt weergeven welke taken Defensie momenteel waarneemt in het kader van bijstand of hulp aan de Natie?

Ik heb ook nog een belangrijke opvolgvraag, die nu ook aan de orde is in de commissie voor Binnenlandse Zaken. Ik wil u meer specifiek vragen welke bijstand Defensie kan leveren voor de grenscontroles. De politie staat op het moment in voor die taak en de handhaving van de orde. De bescherming van de grenzen van dit land is eigenlijk een van de kerntaken van Defensie. Treedt u kapitein-ter-zee Gillis bij, die in de media verkondigde dat Defensie paraat staat om de last van de politiemacht te verlichten, waar nodig. Zal de regering de vraag om steun aan de natie stellen aan Defensie? Zal de regering Defensie dan ook effectief inschakelen voor de grensbewaking? Indien ja, hoeveel militairen zullen daarvoor ingezet worden en op welke locaties?

Hebt u daarover overleg gepleegd met uw collega, de minister van Binnenlandse Zaken? Ik veronderstel van wel. Wat was dan daarop zijn reactie? Gaat hij daarop in? Of heeft hij de vraag aan u gesteld steun te leveren aan de grensbewaking, daar die op dit moment toch zeer essentieel is?

Ik heb ook enkele vragen over de militairen op buitenlandse missie. Via de media hebben wij berichten gekregen dat 450 Belgische militairen ten gevolge van de coronacrisis verplicht worden langer op missie in het buitenland te blijven. Ten eerste, kunt u een overzicht geven per buitenlandse missie over hoeveel militairen het gaat? Dat mag u ook schriftelijk doen, als dat op het moment niet mogelijk is.

Ten tweede, werden er al besmettingen vastgesteld bij militairen of begeleidend personeel op buitenlandse missie? Zo ja, waar?

Ten derde, er zou ook kritiek zijn op de communicatie van Defensie aan de familieleden van militairen inzake de situatie, de richtlijnen en de planning van hun missie. Een aantal mensen meldt in de media dat daar een en ander mank zou lopen.

Erkent u dat de communicatie met de familie of andere contactpersonen van militairen in België beter kan?

Het volgende punt heeft ook in de media een en ander teweeggebracht. Het gaat met name om het tekort aan mondmaskers en het feit dat België in het afgelopen jaar een strategische voorraad van miljoenen mondmaskers liet vernietigen. Ik begrijp dat dat geen beslissing van u was, maar ik neem aan dat u daar als minister van Defensie toch op een bepaalde manier bij betrokken was. De betreffende maskers zouden aangekocht zijn naar aanleiding van de Mexicaanse griep in 2009 en waren intussen blijkbaar vervallen. Hebt u daarover contact gehad met uw collega van Volksgezondheid? Minister De Block maakte ervan gewag dat Defensie verantwoordelijk was voor de slechte opslag van de mondmaskers.

Ik wil u hier enkele vragen over stellen, in de eerste plaats om duidelijkheid te krijgen en eventuele onwaarheden uit de wereld te helpen. In welke kazernes werd de in 2009 aangekochte voorraad mondmaskers gestockeerd? Wanneer werd tussen nu en 2009 de opdracht gegeven om die strategische voorraad te laten vernietigen en door wie? Op welke manier was Defensie hierbij betrokken? Om hoeveel maskers ging het telkens? Welke reden werd daarvoor opgegeven?

Er gaan geruchten dat het om plaatsgebrek ging, terwijl men anderzijds stelt dat het gebeurde omdat de maskers vervallen en dus niet langer bruikbaar waren. Tevens wordt er gewag gemaakt van het feit dat er snel plaats moest worden gemaakt voor de bijkomende opvang van asielzoekers. Kunt u bevestigen dat het effectief zo werd gecommuniceerd door de FOD Volksgezondheid, het Rode Kruis of andere partners die hierbij betrokken waren?

Ook het verwijt dat Defensie in slechte opslagcapaciteit had voorzien, zou ik rechtgezet willen zien, als dat niet klopt. Met andere woorden, wisten de vragende partijen dat het ging om onverwarmde loodsen toen

Defensie de opslagruimte verhuurde?

Bent u niet van mening dat de strategische voorraad beter gestockeerd had kunnen blijven om in tijden van een gezondheidscrisis, zoals we er nu een meemaken, en niet een van de minste, te kunnen voorzien in mondkapen voor hulpverleners en ordehandhavers, zoals politie, ambulanciers en zeker de militairen zelf? Dat is misschien een vraag naar uw persoonlijk mening, maar ik stel die toch graag.

Indien uit uw antwoord mocht blijken dat Defensie ter zake geen schuld treft, zult u dan uw collega-minister De Block daarover aanspreken en haar duiden op het verspreiden fake news ter zake?

De **voorzitter**: Ik stel voor dat u stilaan afrondt, mevrouw Ponthier.

**01.03 Annick Ponthier (VB)**: Wat mijn opvolgvraag over het bijspringen van Defensie bij de grenscontroles betreft, zou ik graag weten wat het antwoord was van uw collega van Binnenlandse Zaken. Hebt u daarover overleg gepleegd?

Worden ook de militairen die beschikbaar zijn in Operatie Vigilant Guardian of OVG, ingezet? Beschikken zij intussen over het materiaal dat hun ter beschikking gesteld zou moeten worden om de verspreiding van het virus te voorkomen?

Ik kom tot mijn laatste vraag.

De **voorzitter**: Ik wil u echt vragen om af te ronden, mevrouw Ponthier. U bent al een kwartier aan het spreken en wij hebben maar anderhalf uur.

**01.04 Annick Ponthier (VB)**: Mijnheer de voorzitter, ik had negen vragen ingediend. Ik wil die dan ook graag behandeld zien, anders zie ik het nut van deze gedachtewisseling niet in. U had anders een algemene gedachtewisseling moeten inplannen en de vragen op ander moment. Ik wil dus graag een antwoord op al mijn vragen.

De **voorzitter**: Gaat u verder.

**01.05 Annick Ponthier (VB)**: Mijn laatste vraag gaat over de toelatingswedstrijd voor de KMS. Er schijnt een aanpassing te zijn gebeurd aan de inschrijvingsperiodes voor de toelatingswedstrijd aan de KMS voor officieren. Blijkbaar is die procedure stopgezet zonder voorafgaande communicatie en zijn de afspraken veranderd tijdens de lopende procedure. Op 2 april werd gemeld dat de selectiedagen, die normaal gezien tot eind april georganiseerd werden, geannuleerd zijn. De ervaring leert nochtans dat de meeste inschrijvingen pas op het einde van de periode komen. Een aantal mensen kan zich nu dus niet meer inschrijven. Dat is contraproductief voor de aanwerving van officieren.

Mijnheer de minister, hebt u nagekeken of er alternatieven zijn om die procedure te laten voortlopen? Andere overheden doen dat momenteel ook.

Ik dank u voor uw welwillendheid, mijnheer de voorzitter.

**01.06 Albert Vicaire (Ecolo-Groen)**: Monsieur le président, je vais prendre le temps de remercier le personnel de la Chambre qui nous permet cette vidéoconférence. Je voudrais aussi remercier le ministre pour son introduction qui a répondu à la plupart de nos questions.

La question que je vous ai envoyée le 18 mars est un peu dépassée parce que depuis, nous avons envoyé une lettre au ministre qui nous a répondu par courrier. Notre missive concernait notamment toutes les actions qui ont été décrites lors de votre présentation. Monsieur le ministre, je vous remercie.

Il me reste quand même une question. Nous avons acheté, lors de la précédente législature, un hôpital de campagne qui devrait être livré en septembre et ne pourrait être opérationnel avant. Serait-il possible d'avancer ce délai?

**01.07 Julie Chanson (Ecolo-Groen)**: Monsieur le président, comme mon collègue, j'aimerais remercier M. le ministre et son cabinet qui ont effectivement répondu de manière très active et très rapide à notre courrier. Ils ont déjà apporté beaucoup de réponses complémentaires à l'exposé que M. le ministre vient de

faire en introduction.

Il me reste néanmoins quelques questions qui ont été mises à l'ordre du jour de la présente réunion. Est-ce que je les pose toutes maintenant ou au fur et à mesure de l'agenda?

De **voorzitter**: Ik stel voor dat u binnen uw spreektijd het geheel van uw vragen behandelt.

**01.08 Julie Chanson** (Ecolo-Groen): Monsieur le président, monsieur le ministre, ma première question concerne des cas de COVID-19 au sein des casernes militaires de Spa et Elsenborn.

D'après mes informations en date du 18 mars 2020, les deux hommes ayant été mis en quarantaine, les risques de contamination ne sont toutefois pas écartés.

Monsieur le ministre, confirmez-vous cette information? Quelles sont les mesures prises pour contrer le virus au sein des casernes concernées et des membres du personnel qui y sont affectés? Si l'un d'entre eux est atteint, quelles seraient les conséquences pour son équipe? Quelles dispositions sont mises en place pour protéger les collègues?

**01.09 Christophe Lacroix** (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, je vais adapter ma question, puisque vous avez répondu de manière proactive à toute une série de questions qui avaient été déposées auparavant et je vous en remercie par ailleurs car cela nous permet de gagner du temps.

Je voulais revoir avec vous les missions d'aide à la nation et vous rappeler qu'elles sont très importantes pour le groupe socialiste, de même que toutes les missions remplies par la Composante Médicale de l'armée.

Malheureusement, monsieur le ministre, vous avez hérité de votre prédécesseur N-VA, M. Vandeput, d'une gestion assez déplorable en matière d'aide à la nation, puisque dans la Vision stratégique 2030, l'aide à la nation est quasiment escamotée. Elle n'en fait plus partie comme étant une priorité, un des axes centraux, un des piliers majeurs de la politique de la Défense. Or nous allons revenir sur cette aide à la nation de manière conceptuelle. Nous avons d'ailleurs déposé une résolution en ce sens qui sera traitée prochainement par le Parlement.

La crise du coronavirus montre à quel point l'ensemble de l'expertise et des capacités humaines et matérielles sont pertinentes pour actionner les différents leviers d'aide à la nation. À travers votre réponse, monsieur le ministre, on peut saluer le fait que vous avez agi bien plus vite que votre prédécesseur, M. Vandeput, notamment en ce qui concerne les aides pour les plus démunis et les réfugiés, alors qu'il a parfois fallu attendre des semaines lors de la crise précédente sous le ministre Vandeput.

Sans revenir sur ce que vous avez déjà expliqué, pourriez-vous, monsieur le ministre, nous indiquer ce que vous pourriez faire à nouveau à court et moyen termes? Je vois quelques pistes. Quelle synergie européenne avez-vous souhaité mettre en place au niveau de l'aide à la nation? Quel rôle la Défense pourra-t-elle jouer à moyen et long termes en matière d'aide à la nation? Je pense, par exemple, à la capacité du génie pour décontaminer toute une série d'espaces. Je pense aux centres régionaux médicaux qui pourraient être utilisés pour tous les tests de dépistage qui devront être réalisés.

Je pense aussi aux psychologues de l'armée et à tous ceux qui sont habitués aux crises et aux phénomènes de guerre. Il va falloir rassurer notre population, l'aider sur le plan psychosocial. Ce sont des tâches moins habituelles pour l'armée, mais que sa Composante Médicale peut accomplir pour pouvoir venir en aide à notre population qui en a bien besoin actuellement.

**01.10 Hugues Bayet** (PS): Monsieur le ministre, merci beaucoup pour toutes les informations que vous nous avez données.

Je voulais revenir sur les mesures prises par votre ministère pour protéger les membres de son personnel, qu'ils soient civils ou militaires, de la pandémie du COVID-19. La Défense assure des fonctions essentielles au sein de l'État belge et la question de l'organisation du travail et de la protection des travailleurs durant cette crise sont fondamentales.

Quand le télétravail n'est pas possible, il faut arrêter les fonctions non essentielles. Toutefois, pour la

Défense, toute une série de missions doivent continuer, telles que les réactions d'alerte rapide de nos F-16, l'Hôpital Militaire, etc. Ce type de fonctions ne permet pas malheureusement la mise en place de télétravail, ce qui expose le personnel de l'armée au COVID-19.

Au vu de cette situation particulière, j'aurais voulu vous demander quelles sont les mesures d'ordre sanitaire qui sont prises pour les militaires et leurs collègues civils qui sont engagés dans des missions essentielles afin de limiter le risque de contamination. Outre la distanciation sociale, disposent-ils tous du matériel approprié pour réduire leur exposition potentielle au virus? Qu'en est-il des mesures? Diffèrent-elles selon l'endroit où se trouvent les militaires, en Belgique ou à l'étranger?

Plusieurs militaires belges, notamment dans le cadre de la collaboration de notre armée avec les Pays-Bas, sont basés à Den Helder. Cependant, les Pays-Bas n'ont pas pris les mêmes mesures de confinement que la Belgique pour freiner la propagation de l'épidémie. Quelles mesures avez-vous prises afin de les faire revenir le plus rapidement possible en Belgique? Avez-vous eu des échanges avec vos homologues néerlandais dans ce cadre, afin de préparer l'après-crise?

**01.11 Kris Verduyckt** (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik had drie vragen ingediend, maar een aantal zaken daaruit is reeds aan bod gekomen.

Mijn eerste vraag gaat over de taken. Mijnheer de minister, u hebt reeds een overzicht gegeven. Welke extra taken zijn er eventueel nog mogelijk indien bepaald veiligheidsmateriaal beschikbaar is? Ziet u daar nog mogelijkheden? Worden er vandaag extra vragen gesteld aan ons leger als die mogelijk zijn?

Ik wil ook heel even reageren op de vraag van de collega van het Vlaams Belang. Grenscontroles horen daar voor ons niet bij. Ik woon zelf in een grensgemeente. Ik zie vandaag hoe politie en douane, want de douane mag ondertussen wel helpen, hun plan trekken. Men heeft dat probleem in feite opgelost door een aantal grenswegen af te sluiten. Bovendien is de situatie ook genormaliseerd. Ondertussen is de situatie ongeveer hetzelfde in België als in Nederland. Het besef bij de Nederlanders is gegroeid. Dus er is vandaag echt geen druk op de grenzen. Zolang er geen vraag van de politie komt, zie ik het nut daarvan niet in. Misschien ziet het Vlaams Belang graag soldaten op straat, maar ik kan u zeggen dat de wachtrij aan het containerpark hier gisteren langer was dan die aan de grens.

Mijn tweede vraag gaat over de inzet van onze militairen in het buitenland tijdens de coronacrisis. Ook hierover hebben wij reeds informatie gekregen. Het belangrijkste is om te weten hoe het met hen gaat. Hoe wordt hun familie op de hoogte gehouden? Dat is natuurlijk ook heel belangrijk in deze tijden. Wat is de toestand van de militairen aan boord van het fregat Leopold I?

Mijn laatste vraag kwam nog niet aan bod. Voor sommigen draait de wereld door alsof er niets aan de hand is. Dat is toch het gevoel dat ik kreeg toen ik de baas van de NAVO bezig hoorde. Op 19 maart hield hij in Brussel een presentatie over het jaarrapport. Ik kan nog een beetje begrijpen dat hij toen nog niet volledig mee was met de situatie. Op 2 april zei hij echter opnieuw hetzelfde als op 19 maart, namelijk dat deze coronacrisis er niet voor mag zorgen dat straks de afspraken en beloftes met betrekking tot die 2 % van het bbp dat moet besteed worden aan defensie, niet zouden worden nagekomen.

Er zijn vandaag andere doelen. Wij voeren vandaag een heel andere strijd. Deze uitspraken getuigen op dit moment van een zekere wereldvreemdheid. Er zal een wereld zijn na corona en wij zullen allemaal samen moeten bekijken hoe die wereld eruit zal zien. Mijnheer de minister, ik vind het toch een beetje vreemd om vandaag dergelijke uitspraken te doen. Wat is uw visie daarop?

**01.12 Theo Francken** (N-VA): Mijnheer de minister, hartelijk dank voor uw toelichting. Ik heb een aantal vragen en bijkomende opmerkingen.

Ten eerste, de acute situatie in de woonzorgcentra baart op dit moment veel zorgen. U bent ook burgemeester, collega Goffin, en u weet dat de situatie in de woonzorgcentra op dit moment bijzonder penibel is. In Vlaanderen is dat hét issue. Op dit moment is er een extra interministeriële conferentie bezig over de problematiek van de rusthuizen.

Er zijn heel wat militairen die een medische basisscholing hebben. Kan de hulp aan de natie uitgebreid worden tot alles wat te maken heeft met de rusthuizen, de woonzorgcentra, de serviceflats? Onze gemeente is zelf zeer zwaar getroffen. Wij hebben al meer dan 10 doden in één van onze rusthuizen. In de andere gaat

het ook bijzonder slecht.

Mijn eerste vraag is dus of militairen kunnen helpen in onze woonzorgcentra? Kan de hulp aan de natie uitgebreid worden tot hulp aan de rusthuizen, waar de situatie nu bijzonder penibel en problematisch is?

Ten tweede, heb ik goed begrepen dat u gezegd hebt dat er nog repatriëringvluchten gepland zijn vanuit Niger en vanuit Kinshasa? Voor wanneer zijn die gepland? Over hoeveel mensen gaat het? Is dat al georganiseerd?

Ik krijg vele mails, en u zult er nog wel meer krijgen, van landgenoten die vastzitten in het buitenland. Ik heb onder andere weet van een grote groep die vastzit in Nieuw-Zeeland. Kan dat niet opgelost geraken? Kunnen die mensen niet op een of andere manier gerepatriëerd worden, desnoods met de hulp van Defensie?

Andere groepen zitten vast in Latijns-Amerika, enzovoort. U focust op Niger en Kinshasa, maar er zijn ook nog bijkomende vragen van elders in de wereld. Wat wordt daaraan gedaan?

U hebt gezegd dat er voor de transmigranten een opvangcentrum is in Doornik, als ik het goed begrepen heb. Wat bedoelt u daarmee? Waarin wordt precies voorzien voor die transmigranten? Kunt u dat even toelichten, want ik heb daar geen weet van. Is dat iets nieuws?

Zo kom ik tot de mondmaskers op de site Belgrade. Ik vind het van weinig intellectuele eerlijkheid getuigen dat bepaalde politici en overheidsdiensten proberen de verantwoordelijkheid van het niet hebben van een strategische stock aan mondmaskers in de schoenen van Defensie te duwen.

Ik heb mij daaraan geërgerd. Ik heb talloze reacties gekregen, onze collega's ongetwijfeld ook en u waarschijnlijk nog veel meer, van militairen die daar niet van gediend zijn. Dat lijkt mij terecht, mijnheer de minister. Ik heb een reactie gezien van Defensie die nogal fors was. Ik vind het persoonlijk nogal laag-bij-de-gronds. Niet Defensie beslist over het vervangen van de strategische stock: dat gebeurt door Volksgezondheid en niemand anders. Daar ligt de verantwoordelijkheid.

Toen ik staatssecretaris was, hebben wij een stevige discussie gehad met Binnenlandse Zaken over het vervangen van de jodiumpillen, bestemd voor een nucleaire ramp. Dat kost 8 miljoen euro, dat is dus een heel dure investering, maar de pillen waren vervallen. Wij hebben toen doorgezet.

In verband met Belgrade, wat was de verantwoordelijkheid van Defensie en wat van Volksgezondheid? Klopt het dat Defensie geen verantwoordelijkheid droeg en enkel voor de stockage zorgde, zonder meer?

Dan kwam plots het gerucht dat de mondmaskers moesten verdwijnen omdat daar asielzoekers voor in de plaats moesten komen. Ik heb uitgeplozen hoe dat is verlopen en dat is natuurlijk totaal anders gebeurd. Ik was toen de bevoegde staatssecretaris en heb nooit kennis gehad van het feit dat daar mondmaskers gestockeerd zouden zijn. Mijnheer de minister, graag een klaar en helder antwoord op de vraag of Defensie de mondmaskers heeft vernietigd omdat er plots asielzoekers toekwamen in Belgrade. Of heeft het een met het ander niks te maken? Ik zou daar graag een duidelijk antwoord op krijgen, want ik word aangevallen door onder andere het Vlaams Belang. Dat zint mij niet. Daar komen mijn haren van overeind als men zegt dat door mij de mondmaskers werden vernietigd, omdat ik er asielzoekers heb ondergebracht. Dat is intellectueel bijzonder oneerlijk en laag-bij-de-gronds, dat pik ik niet. Graag een duidelijk antwoord.

Ik had nog een aantal vragen over buitenlandse missies. De desbetreffende commissie kan misschien een van de komende weken plaatsvinden, mevrouw Ponthier. U kunt ze samenroepen als voorzitter en ik neem aan dat het moet kunnen van acht tot negen uur 's morgens een uurtje online te vergaderen met de minister. Tot daar wat de buitenlandse missies betreft.

Ik had nog een punt. Blijkbaar komt er een militaire taskforce van de EU inzake corona. Voor mij is dat dubbelop. Er is het Euro Atlantic Disaster Response Corporation Team dat werd opgericht door de NAVO. Zoals we wel meer zien: als de NAVO iets heeft, wil de EU ook iets hebben. Ik erger mij daar dood aan. U weet dat ik daar mijn mening over heb, ik zie daar de meerwaarde niet van in. Josep Borrell heeft dat gisteren gelanceerd. Wat was het standpunt van België? Welk standpunt hebt u gisteren op de vergadering ingenomen? Willen wij dergelijke EU-groep? Gaan wij verder met het NAVO-verhaal? Of doen we gewoon alles, hetzelfde nog eens parallel? Wat is daarvan dan het nut?

Tot daar mijn vragen.

Mijnheer de minister, ik hoop op duidelijke antwoorden.

**01.13 Wouter De Vriendt** (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil beginnen met hulde te brengen aan het personeel van Defensie, dat op dit moment in tweede lijn, maar toch heel actief wordt ingeschakeld in de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus.

U hebt in uw inleiding een opsomming gegeven van wat Defensie allemaal doet. Het is hulp aan de natie. Ik wil in algemene termen opmerken dat sommige collega's en sommige partijen in het verleden af en toe smalend deden over die hulp aan de natie, alsof dat geen volwaardige taak van Defensie zou zijn. De groene familie heeft zich altijd verzet tegen die beeldvorming en ik denk dat het vandaag heel duidelijk is dat die kritiek totaal misplaatst is.

Mijnheer de minister, ik heb een aantal vragen.

Ten eerste, u hebt een overzicht gegeven van de rol van Defensie vandaag. Hebt u zicht op een mogelijke uitbreiding van de rol van Defensie in de komende dagen en weken? Zijn er extra taken die Defensie zal opnemen?

Ten tweede, ik denk persoonlijk dat de deelname van Defensie aan de strijd tegen het coronavirus heel nuttig is voor de beeldvorming over Defensie in onze samenleving. Ik denk dat het een positieve promotie is van wat Defensie kan betekenen.

Alleen heb ik vastgesteld dat bij het begin van de uitbraak van het coronavirus in ons land die rol van Defensie toch wat onderbelicht is gebleven. Er werd amper gecommuniceerd. Ik weet niet of er een probleem was met andere departementen en of Defensie niet mocht communiceren. Ondertussen is dat wel bijgesteld. U weet dat u de steun van onze fractie hebt om de rol van Defensie heel duidelijk en assertief in de verf te zetten. Ik krijg daarover wel graag wat toelichting van u.

Ten derde, ik heb u een vraag gesteld over de strategische stocks in ons land. Ik weet dat Defensie vroeger de historische opdracht had om de strategische stocks bij te houden. Dat is vandaag niet langer het geval. Bent u het met ons eens dat het nuttig kan zijn om te bekijken of die taak in de toekomst opnieuw kan worden opgestart?

Ten slotte, de Medische Component van Defensie speelt vandaag een belangrijke rol. Ook het Militair Hospitaal trouwens, want brandwondenpatiënten van over heel het land worden nu naar Neder-over-Heembeek gebracht, om op die manier andere ziekenhuizen te ontlasten. Dat is heel nuttig.

In het verleden gingen er ook stemmen op om het Militair Hospitaal af te schaffen, te verkopen of te privatiseren. Ik hoop dat die discussie nu echt van de baan is.

Wij menen dat de rol van het militair hospitaal moet worden verankerd, bevestigd en eventueel zelfs uitgebreid. Wat is uw standpunt hierover?

Mijnheer de minister, ik heb nog een bijkomende vraag, die ook bij de heer Francken al aan bod kwam, over het opvanginitiatief van migranten in Doornik. Kunt u daarover meer uitleg geven? Kunt u ook meer uitleg geven over de zoektocht van Fedasil naar extra infrastructuur voor asielzoekers?

We weten allemaal dat Defensie extra infrastructuur heeft. Ik denk aan leegstaande loodsen, bepaalde plaatsen in kazernes die voor asielzoekers kunnen worden gebruikt. Dat wordt vandaag trouwens al gebruikt. Bent u bereid om te bekijken welke infrastructuur nog zou kunnen worden aangewend om het tekort aan opvangplaatsen op te vangen?

**01.14 Nadia Moscufo** (PVDA-PTB): Monsieur le président, je tiens à remercier tous les travailleurs de la Chambre qui ont mis tout en place pour que cette réunion soit possible et à exprimer mon profond respect envers les effectifs de la Défense qui se consacrent à leur tâche dans le monde entier.

S'agissant tout d'abord du projet Defender 2020, l'OTAN avait annoncé le 13 mars que cette mission serait

adaptée en raison de l'épidémie du coronavirus. Le nombre d'exercices militaires et de déplacements logistiques a ainsi été réduit. Cependant, le programme n'a pas été officiellement interrompu.

Comme j'ai connu un petit problème technique en début de réunion, il est possible que je n'aie pas entendu le ministre répondre à une partie de mes questions. Dès lors, veuillez m'excuser si j'en pose qui ne servent plus à rien.

À notre grande surprise, nous constatons que certains grands exercices, notamment deux sur les côtes grecques et danoises, se poursuivent comme si de rien n'était. Le SHAPE a annoncé que des exercices de tir, accompagnés de véhicules blindés, pourraient aussi avoir lieu.

Le déploiement prévu du groupe tactique de l'OTAN en Pologne et dans les États baltes se poursuit tout simplement. Des militaires belges y participeront. Par ailleurs, l'OTAN continue d'exiger son plan budgétaire. En effet, lors de la présentation du rapport du 19 mars, M. Stoltenberg a souligné que l'épidémie mondiale du coronavirus ne constituait pas une raison pour réduire les investissements de l'OTAN.

Monsieur le ministre, ne pensez-vous pas que la Belgique devrait mettre un terme à ses opérations militaires dans le cadre de l'OTAN et qu'elle devrait plutôt se servir de tous les moyens dont dispose la Défense pour lutter contre la pandémie? Notre pays va-t-il renvoyer chez eux les soldats, matelots et autres membres du personnel qui sont actuellement serrés les uns contre les autres, de façon à garantir leur santé et leur sécurité? Enfin, allons-nous cesser de suivre les exigences budgétaires de l'OTAN, étant donné qu'il importe d'investir dans d'autres secteurs, compte tenu de l'actuelle crise sanitaire?

Mon groupe souhaitait aussi vous interroger au sujet des salaires des soldats. Certains d'entre eux, qui se trouvaient en mission à l'étranger, sont renvoyés chez eux.

C'est le cas des Fusillés marins en mission aux Pays-Bas pour l'OTAN afin d'y suivre une formation. Ils doivent maintenant la poursuivre à distance. Cela conduit à une situation pas très claire. Les Fusillés marins sont en formation à l'étranger mais ils la suivent à distance depuis la Belgique. Un soldat dont le statut est d'être en mission à l'étranger est rémunéré avec un supplément. Quelles sont les conséquences sur le salaire de ces personnes? Sont-elles toujours considérées comme étant en mission à l'étranger ou perdront-elles une partie de leur salaire? Combien de soldats sont dans cette situation concrète?

Concernant les missions à l'étranger, 450 soldats belges doivent rester un mois de plus en mission à l'étranger. Ils ont été déployés entre autres au Niger, en Lituanie, en Afghanistan et dans l'océan Atlantique. Leurs familles se plaignent actuellement d'un manque de communication officielle à leur égard. La situation des soldats à bord de la frégate Léopold I est préoccupante. La Défense a, en effet, admis elle-même qu'il n'y avait pas assez de places sur le navire pour appliquer la distanciation sociale. S'il n'est pas possible d'appliquer des mesures de distanciation sociale sur la frégate, ne pensez-vous pas préférable de renvoyer toutes ces personnes et de les dépister avant de mettre pied à terre? D'autres casernes ou navires où se trouvent des soldats belges sont-ils concernés par l'impossibilité d'appliquer la distanciation sociale? Si oui, ne devrions-nous pas les dépister et les renvoyer dans un autre pays?

Enfin, une dernière question sur la contribution de l'armée sur notre territoire en cette période. Vous avez expliqué, dans votre introduction, toutes les missions de l'armée pour aider dans cette crise sanitaire. Combien de militaires cela concerne-t-il? En matière de mesures de sécurité, disposent-ils du matériel de protection suffisant? Leur donne-t-on éventuellement une formation supplémentaire en matière d'hygiène par rapport au COVID-19? Sur quel plan pouvons-nous encore faire intervenir l'armée pour accélérer la lutte contre le COVID-19, tout cela en concertation avec les organisations syndicales?

**01.15 Kattrin Jadin (MR):** Monsieur le président, je vais être brève, afin de permettre à chacun de poser ses questions et afin d'avoir le temps d'écouter les réponses.

Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre exposé introductif qui a déjà, je pense, éclairci pas mal de choses sur les questionnements que nous nous posons. Je pourrais revenir sur les stockages, sur l'aide apportée à la nation, mais je sais que vous allez y répondre, puisque mes collègues ont déjà posé la question.

Je voudrais dire un mot sur l'attractivité de la Défense. C'est un sujet qui me tient à cœur, aussi dans le cadre des travaux sur la résolution dont nous débattons au sein de notre commission. En ce qui concerne

les recrutements en cours, il est évidemment essentiel de s'adapter en fonction des circonstances actuelles.

Je voudrais savoir également si nos compatriotes militaires qui sont en contact avec le monde extérieur sont suffisamment équipés, s'ils ont tout le matériel dont ils ont besoin.

Monsieur le ministre, qu'en sera-t-il des exercices qui avaient été planifiés pendant la période de confinement. Comment allons-nous nous réorganiser à ce niveau? D'autres manœuvres ont-elles dû être interrompues? Enfin, quelles conséquences la pandémie aura-t-elle sur l'exercice européen Defender 2020.

De **voorzitter**: Volgens de lijst ben ikzelf de volgende spreker, maar ik laat eerst de andere sprekers aan het woord en zal mijn vragen ter afsluiting stellen. Ik verleen zo meteen het woord aan de heer Bombled, die de laatste spreker is met ingediende vragen. Leden die na de heer Bombled het woord nog wensen te voeren, kunnen dat nu via de module *raise hand* aangeven.

Monsieur Bombled, vous avez la parole.

**01.16** **Christophe Bombled** (MR): (...)

De **voorzitter**: Mijnheer Bombled, wij verstaan u bijna niet. Is het mogelijk iets te doen aan uw geluid?

Nous n'entendons rien... Réessayez s'il vous plaît.

**01.17** **Christophe Bombled** (MR): Monsieur le ministre, la lutte contre la pandémie du COVID-19 oblige notre pays à mobiliser tous les services de secours dont elle dispose.

Médecins, infirmiers, ambulanciers et personnel soignant de tout type sont reconnus par la population et salués pour leurs sacrifices. L'implication de la défense dans cette crise est méconnue par le grand public; néanmoins elle est bien présente. Nos alliés ont déployé d'importants moyens à cet effet. En Italie, des médecins et infirmières militaires prêtent main-forte aux hôpitaux civils, et deux hôpitaux militaires de campagne ont été construits à Piacenza et à Crema. En Espagne, 2 622 militaires ont été déployés dans 59 villes pour des missions de désinfection. Au Royaume-Uni, l'armée est mobilisée pour apporter du matériel et notamment des masques au personnel soignant. Pour finir, les États-Unis ont déployé deux navires-hôpitaux Mercy et USNS Comfort à Los Angeles et New York afin de désengorger les structures hospitalières saturées.

Monsieur le ministre, mes questions sont donc les suivantes.

Pouvez-vous nous préciser les missions effectuées par la défense en soutien aux hôpitaux de notre pays? Est-il envisageable de voir la défense distribuer du matériel médical là où il est en pénurie? Quelles sont les mesures supplémentaires que la défense pourrait déployer si la situation le demandait? Une fois la pandémie maîtrisée, il faudra organiser des opérations de désinfection dans les gares, aéroports et autres bâtiments publics afin de limiter au maximum un retour du virus. La défense est-elle prête à remplir ce rôle? Enfin, la défense a commandé un nouvel hôpital de campagne, quel est l'état d'avancement de ce dossier? Des retards sont-ils envisageables?

Je vous remercie pour vos réponses.

De **voorzitter**: Ik heb niet alles begrepen, maar ik dank u voor uw uiteenzetting en heet u trouwens welkom in de commissie voor Landsverdediging.

Ik heb ook nog vingers in de lucht gezien van de heer Prévot en mevrouw Verhaert.

Ik geef eerst het woord aan de heer Prévot.

**01.18** **Maxime Prévot** (cdH): Monsieur le ministre, ma première question rejoindra celle de M. Francken à propos de l'aide que la Composante Médicale de la Défense serait susceptible d'apporter dans les maisons de repos et maisons de repos et de soins. En effet, c'est actuellement là que les foyers d'infection sont les plus critiques, et que les craintes de terrain pour les bourgmestres qui y sont confrontés sont évidentes. J'ai eu l'occasion, via la chaîne publique francophone, de m'interroger sur ce sujet. J'ai lu votre réponse hier, mais elle me laisse un peu sur ma faim dès lors que vous évoquiez disposer de ressources médicales,

d'infirmières. Et vous affirmiez que, si cela n'avait pas été fait jusqu'à présent, c'est parce que personne ne vous l'avait encore demandé au niveau fédéral.

Je m'en étonne, car le fédéral, c'est vous aussi. Lorsqu'un commandant d'une caserne des pompiers, depuis son bureau, aperçoit à deux kilomètres un feu qui brûle, il ne peut pas dire qu'il n'envoie pas ses pompiers parce qu'il n'a pas encore reçu de coup de téléphone! Il doit être proactif. J'aurais apprécié que cette même proactivité puisse être mise en œuvre. J'aimerais dès lors que vous puissiez apporter des éclaircissements sur la capacité de la Composante Médicale de la Défense d'apporter du renfort aux maisons de repos où la situation est critique et où le personnel est confronté à un absentéisme qui explose. Il s'agit aujourd'hui de l'urgence du terrain.

Ensuite, j'ai entendu beaucoup de questions à propos des rapatriements de compatriotes belges qui se trouvent à l'étranger. Je ne vais pas en rajouter une couche. Je m'étonne par contre d'avoir reçu un témoignage de personnes se trouvant au Maroc, souhaitant depuis des semaines être rapatriées en Belgique. Il leur aurait été répondu qu'ils n'étaient pas prioritaires. Ce message leur aurait été délivré par l'ambassade, au motif que ces compatriotes sont binationaux. De ce fait, ils ne sont pas prioritairement pris en compte. Cette information est-elle véridique? Je ne vois pas pour quelle raison le fait d'être binational ferait en sorte qu'on soit moins prioritairement pris en considération pour des rapatriements qui attendent pourtant depuis des semaines, avec des difficultés de terrain, des gens qui sont informés parfois quelques heures avant un éventuel départ de la possibilité qu'ils entrent dans un avion, alors même qu'ils ont parfois plusieurs centaines de kilomètres à parcourir pour pouvoir gagner l'aéroport.

Parlant de rapatriements, je voudrais vous poser une question peut-être surprenante, car elle se situe à la frontière entre vos casquettes de ministre de la Défense et des Affaires étrangères. Il s'agit du rapatriement des dépouilles. Le ministre Geens est en train de travailler avec l'Exécutif des Musulmans de Belgique pour voir comment gérer les ruptures de jeûne et la période de ramadan pour les semaines qui viennent. Je suis aussi interpellé par des représentants de la communauté musulmane, qui expliquent avoir pour habitude de rapatrier les dépouilles de leurs défunts pour les enterrer dans leur pays d'origine. L'espace aérien étant fermé, nous sommes aussi, sur le terrain, confrontés à l'impossibilité de conserver ces dépouilles, ne fût-ce que pour des questions sanitaires et logistiques, dans des morgues au niveau municipal. Du côté de la Défense, y a-t-il une capacité de prêter main-forte pour permettre, si c'était opportun, un stockage des dépouilles dans des lieux appropriés?

Y a-t-il, comme j'ai pu le lire, certains pays qui affrètent à leurs frais des avions pour permettre le rapatriement des dépouilles concernées? Ou alors, doit-on simplement avoir une clarté dans le message qui consiste à dire à ces personnes de confession musulmane qu'elles doivent aussi faire le deuil de ces us et coutumes et alors inhumer leurs défunts sur le sol belge, nécessité faisant loi au vu du contexte que nous connaissons? Toutes les réponses peuvent être bonnes, ce qu'il faut c'est de la clarté dans le message que nous devons pouvoir diffuser.

Dernier élément, je trouve qu'il n'est pas approprié de faire porter à la Défense une quelconque responsabilité quant à la destruction du stock de masques. Ce n'est pas elle qui a pris cette initiative, c'est du ressort de la Santé publique. Il ne faudrait pas faire un mauvais procès à la Défense en l'occasion.

Pour résumer: quid de l'aide de la Composante Médicale dans les maisons de repos où il y a urgence vu les défections de personnel? Quid des binationaux? Quid des rapatriements de corps de défunts dans certains pays? Voilà l'essentiel des questions que je souhaitais partager.

De **voorzitter**: Ik geef nu eerst het woord aan de heer Flahaut. Ik had hem daarnet niet opgemerkt omdat hij in deze commissiezaal vlak achter mij zit.

**01.19 André Flahaut (PS):** Monsieur le président, je remercie les services de la Chambre, le ministre et le personnel de l'armée.

Avant d'aborder mes questions, je voudrais souligner qu'aujourd'hui, cela fait 26 ans que nos militaires ont péri au Rwanda. On parle beaucoup du coronavirus mais pas beaucoup de ce sacrifice.

La liste exhaustive répond à beaucoup de questions et devrait mettre fin à certaines rumeurs. Elle démontre également toute l'implication de la Défense depuis le début la crise, implication souvent discrète et peut-être pas suffisamment soulignée. Elle garantit aussi une volonté d'agir en assurant une certaine cohérence. Dans

de tels moments, la cohérence est importante et il serait malvenu que la Défense intervienne de sa propre initiative et sans concertation avec les autres départements.

Il ne fait aucun doute que ce qui a été énoncé aujourd'hui par le ministre démontre que la Défense est un service public souvent décrié mais beaucoup plus utile qu'on ne le croit. La Défense méritera un soutien marqué suite à la démonstration qui vient d'être faite qu'elle peut être solidaire, proche et utile pour la société civile. J'utilise volontairement les termes "société civile" et pas "nation" car l'action doit être aussi empreinte de solidarité internationale.

Je pense qu'il y a une grande disponibilité pour des demandes supplémentaires qui seraient formulées, notamment par les maisons de soins et de repos. La ministre wallonne Mme Morreale va demander que la Défense puisse intervenir pour venir en support des maisons de repos et de soins et je pense que le gouvernement flamand fera de même car, dans *De Morgen* ce matin, on peut lire que la situation est là aussi très difficile.

Lors de la commission des Affaires étrangères d'hier, on a beaucoup parlé du problème des binationaux. Au détour de cette discussion, on s'est demandé s'il n'était pas possible de réactiver certains partenariats très forts, notamment avec le Maroc, pour être disponible pour offrir une aide logistique ou une expertise à certains pays confrontés à cette crise.

Cette solidarité doit aussi pouvoir s'exprimer au sein des pays de l'Europe. Nous disposons d'une grande expertise qui nous permet d'accompagner, d'amener de la logistique.

Et j'en viens à cette dernière réflexion, que certains de nos collègues ont déjà mentionnée aussi: cette déclaration surréaliste du secrétaire général de l'OTAN avec la nécessité de respecter les 2 % du PIB est totalement incompréhensible et dépassée. Il faudra revoir là aussi notre implication, tout comme ce chiffre des 3 % de stabilité européenne. Tout cela appartient à un autre monde, qui précédait le coronavirus, et il faudra envisager les choses différemment.

Pour cette raison, monsieur le ministre, je voudrais savoir comment activer notamment ces partenariats dont nous avons déjà parlé, mais aussi faire en sorte de mobiliser un peu plus les moyens énormes, logistiques, dont disposent l'OTAN mais aussi l'Eurocorps pour être à la disposition d'autres pays européens et de mettre encore plus en avant cette solidarité internationale. Je vous remercie, monsieur le ministre.

**01.20** **Marianne Verhaert** (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, alvast dank om dit mogelijk te maken. Ook bedankt voor de toelichting. Duidelijk is dat Defensie heel wat steun verleent bij de bestrijding van deze onzichtbare vijand.

Op termijn moet het Belgische leger bij de wederopbouw een belangrijke rol spelen, zowel ondersteunend als coördinerend, bij het opnieuw ontvouwen van onze maatschappij. Is er hiervoor reeds een afgelijnd plan? Indien niet, wordt daaraan gewerkt?

Gezien de enorme, bestaande HR-uitdaging zullen wij alle mensen nodig hebben. Ik heb dan ook vragen over de missies in eigen land of OVG. We zien weinig tot geen militairen meer in het straatbeeld. Werden ze teruggetrokken om zichzelf te beschermen of omdat er minder terreurdreiging is? Bestaat de mogelijkheid om in het corona-exitplan of bij de wederopbouw erin te voorzien dat geen militairen meer op straat worden ingezet, zodat ze maximaal kunnen worden ingeschakeld bij de wederopbouw? Ik verwijs daarvoor graag naar de resolutie van collega Vandenput, waarin wordt gevraagd om een concreet, doeltreffend en stelselmatig afbouwplan te implementeren, om in juni 2020 tot stopzetting van de OVG te leiden.

Er werden al vragen gesteld over Belgen in het buitenland en hun repatriëring, maar wat met onze militairen op missie in het buitenland? Welke richtlijnen worden daar toegepast, de Belgische of de buitenlandse? Mogen zij terugkomen voor gepland verlof bij hun familie? Worden geplande missies momenteel uitgesteld of geannuleerd? Wat is het algemeen beleid van Defensie voor deze militairen? Werden hierover duidelijke richtlijnen gecommuniceerd?

Een aantal collega's had het reeds over de NAVO. Het is belangrijk dat die hierbij een rol speelt. Welke maatregelen neemt de NAVO om corona te bestrijden? Welke rol speelt de NAVO hierin? Worden er per lidstaat richtlijnen gecommuniceerd? Is er een plan van aanpak voor de periode na de pandemie?

**01.21 Steven Creyelman (VB):** Mijnheer de voorzitter, ik zal het bijzonder kort houden.

In hoeverre wordt de medische capaciteit van Defensie in deze crisis ingezet? Kan die medische capaciteit en de inzet ervan nog verder worden uitgebreid?

De **voorzitter**: Ik meen dat alle vraagstellers die het woord gevraagd hebben dat ook gekregen hebben.

Dan voeg ik daar zelf nog een kort betoog aan toe.

**01.22 Peter Buysrogge (N-VA):** Ik sluit mij in eigen naam aan bij alle collega's die de militairen bedanken. Ik meen trouwens dat ik namens de hele commissie kan spreken wanneer ik zeg dat de militairen opnieuw fantastisch werk leveren in deze moeilijke tijden.

Daarnet werd nogal smalend gedaan over de 2 %-norm en het feit dat daar ineens naar gevraagd wordt. Het woord "wereldvreemd" is in de mond genomen.

Wij moeten ons ervoor hoeden dat deze regering, die hopelijk ooit eens met een regeerakkoord naar voren zal komen, deze crisis niet aangrijpt om te onderinvesteren in Defensie. Ik meen dat deze crisis net opnieuw de meerwaarde van Defensie aantoonst. Ik vind het heel belangrijk dat er blijvend sterk geïnvesteerd wordt in Defensie. Men mag deze crisis niet aangrijpen om eventueel te gaan onderinvesteren in Defensie.

Ik heb een paar concrete vragen, mijnheer de minister.

Ten eerste, een aantal collega's heeft al vragen gesteld over het fregat Leopold I. Ik wil mij daarbij aansluiten. Welke veiligheidsmaatregelen worden er genomen voor de bemanning? Wij horen bijvoorbeeld de vakbond VSOA gewag maken van een catastrofale organisatie van de quarantaine. Er wordt gesproken over een gebrek aan beschikbaar logement voor het personeel. Een gebrek aan organisatie in de wasserij zou de militairen dwingen hun ondergoed te wassen in de douche.

Mijnheer de minister, ik meen dat zo'n verklaring van de vakorganisaties toch een repliek van u verdient?

In het algemeen, welke voorzorgsmaatregelen worden er genomen voor de bemanning aan boord van het fregat Leopold I, en bij uitbreiding voor die van al onze schepen?

Ten tweede heb ik een vraag over de logistieke inspanningen die Defensie levert inzake de coronacrisis. U hebt al verwezen naar Peutie als centraal organisatiepunt, en naar een paar provinciale commandoposten die functioneren.

De vakbond ACMP zegt dat de verdeling van de voorraden, onder andere vanuit de kazerne te Peutie, gebeurt zonder de juiste beschermingsmiddelen. Ik hoop dat dit niet klopt en dat er wel degelijk voldoende verzorgingsmateriaal ter beschikking is.

Kunnen wij uit deze crisis iets leren met het oog op de provinciale verdeelcentra? De kazerne Gavere in Oost-Vlaanderen staat bijvoorbeeld onder druk gesloten te worden, maar vervult nu een ideale functie als ankerpunt. Zal dit implicaties hebben? Wordt daaruit lering getrokken voor het op te stellen kazerneplan?

Ik wil het ook nog heel specifiek over de logistieke steun hebben. De FOD Volksgezondheid werkt aan een plan om ook aan helikoptertransport te doen om patiënten te verplaatsen naar andere ziekenhuizen. Welke rol kan Defensie hierin spelen, niet alleen op het vlak van materieel, maar ook op het vlak van het inzetten van artsen en dergelijke meer? Ik heb begrepen dat die al op intensieve zorg ingezet worden.

Kunnen die ook een rol spelen in het kader van een helikoptertransport?

De **voorzitter**: Collega's, ik wil de minister vragen om nog een repliek te geven en ik kan mij inbeelden dat er niet op elk aspect een antwoord kan worden verschaft. Misschien is het echter mogelijk om bepaalde vragen schriftelijk te beantwoorden.

Ik geef de minister nu eerst het woord voor zijn antwoord.

**01.23 Minister Philippe Goffin:** Mijnheer de voorzitter, dat waren veel vragen. Ik zal mijn best doen om

zoveel mogelijk antwoorden te geven.

Ik begin met de vragen over de woonzorgcentra en de steun van Defensie.

De aanvraag tot steun wordt ingediend bij de werkgroep van *outpatient care* en wordt behandeld door de liaisonofficiërs van Defensie, in samenspraak met de federale gezondheidsinspecteur. Momenteel werd reeds steun gegeven in twee woonzorgcentra, in Jette en in Lustin, een deelgemeente van Profondeville.

Monsieur Prévot, je rejoins évidemment, en tant que bourgmestre empêché, vos préoccupations qui me reviennent tout comme celles d'autres bourgmestres ici présents – je pense notamment à Christophe Lacroix et à d'autres – par rapport à la difficulté liée à la situation très concrète des maisons de repos dans les trois Régions. Avant de venir ici en commission, se tenait une réunion que j'ai malheureusement dû quitter pour assister à notre commission. Cette réunion devait évoquer la situation dans les maisons de repos. Je rappelle notre disponibilité au niveau de la Défense. Il a été demandé ou il sera demandé aux trois Régions de nous communiquer précisément les demandes des maisons de repos que les Régions relaieront.

Prenez l'exemple du commandant de pompiers qui verrait un incendie à deux kilomètres de sa caserne! Ici, les conditions sont évidemment différentes. Je pense important de travailler de manière très structurée et organisée. Le Centre de Crise est là pour canaliser l'ensemble des demandes pour éviter l'anarchie et l'impression qu'on donnerait la préférence à tel ou à tel. Il vaut mieux centraliser les demandes. Après, vous savez aussi qu'il y a toute la structure des gouverneurs et des commandants de province à qui il appartient de mettre tout cela en cohérence avant de venir en appui.

J'ai commencé par les maisons de repos parce que c'est un point qui fait l'objet d'énormément de demandes de votre part et que je partage évidemment. L'idée est d'analyser précisément les demandes avant d'envisager, au regard de nos capacités, ce que nous pouvons réellement apporter, la volonté étant clairement d'aider concrètement sur le terrain.

C'est ce que j'avais à dire sur le volet des maisons de repos. Maintenant, je vais tenter de répondre dans l'ordre des questions qui m'ont été posées et dans l'ordre des intervenants.

In verband met een vraag van mevrouw Ponthier en van mevrouw Chanson, de eerste gevallen werden na de krokusvakantie via de arbeidsgeneesheer gemeld.

Les informations relatives à des cas de contamination probable au coronavirus sont remontées au niveau du directeur de la médecine du travail pour plusieurs unités. Cependant, un suivi spécifique n'est assuré que pour les cas confirmés.

Bovendien geldt het medisch geheim. Het aantal personeelsleden per eenheid dat zich ziek meldt, wordt opgevolgd.

Voici un état de la situation aujourd'hui précisément: 62 cas confirmés au sein de la Défense dont 12 ont été hospitalisés; 178 membres de la Défense présentent des symptômes sans avoir été testés et 91 personnes sont en quarantaine sans aucun symptôme.

La Défense ne participe pas activement à l'exercice Defender Europe 2020: elle a envoyé seulement 2 officiers de liaison du Movement Control Group à Kaiserslautern en Allemagne, afin de coordonner les différents mouvements du matériel américain du Regional Movement Coordination Center, et ce durant l'ensemble de la phase de déploiement et lors de l'exercice.

Sinds 13 maart 2020 zijn echter alle bewegingen van personeel en materieel vanuit de USA naar Europa stopgezet. De verschillende oefeningen verbonden aan Defender Europe 20, zijn dan ook afgelast of aangepast.

Mevrouw Ponthier en mijnheer Lacroix, de volgende lijst met activiteiten geeft weer wat Defensie reeds doet in de strijd tegen COVID-19: de inzet van twee ambulances voor het transport van COVID-19-patiënten, de uitbreiding van de brandwondencapaciteit in het MHKA ten voordele van andere ziekenhuizen, zodat alle brandwondpatiënten van over heel België, uitgezonderd uit Loverval, naar het brandwondencentrum MHKA kunnen worden overgebracht en extra capaciteit in andere ziekenhuizen kan worden vrijgemaakt, de inzet van vier liaisonofficiërs ter versterking van de FOD Volksgezondheid, het ter beschikking stellen van een

extractietoestel aan het Instituut voor Tropische Geneeskunde in Antwerpen met een verdubbeling van de testcapaciteit tot gevolg, het ter beschikking stellen van een high-frequency-jet-ventilatoestoestel aan het Erasmusziekenhuis in Brussel, het ter beschikking stellen van beademingstoestellen, steun aan een triagezone met materiaal en personeel, repatriëring van landgenoten en EU-burgers, de inzet van transport en opslagcapaciteit voor de FOD Volksgezondheid, het ter beschikking stellen van het centrale verdeelcentrum te Peutie en zes provinciale depots en steun aan de opvang van daklozen in de verschillende grote steden.

De inzet van het personeel verschilt van dag tot dag, afhankelijk van de noden en de mogelijkheden. De gevolgen voor de normale werking zijn weliswaar verwaarloosbaar, omdat het merendeel van het personeel op afstand werkt of thuiswerk uitvoert. Alleen het personeel dat essentiële taken moet uitvoeren, wordt daadwerkelijk ingezet.

De rest van het personeel houdt zich uiteraard ook steeds klaar om een opdracht uit te voeren. Het personeel dat de eerder vermelde taken uitvoert, wordt beschermd met het beschikbare medisch materiaal, zodat ze hun taak naar behoren en in alle veiligheid kunnen volbrengen.

Op vraag van de regering of het NCCN kunnen bijkomende taken worden uitgevoerd na evaluatie door de staf van Defensie. De inzet en de locatie hangen af van de concrete vragen en noden.

Defensie houdt zich steeds klaar om, indien gevraagd, op korte termijn de volgende steun te kunnen leveren. Er is inzet mogelijk van zes Rol 1; één arts, één officier, één verpleegkundige, tien ambulanciers staan op *notice to move 4 hours* om pretriage uit te voeren als *medical rapid reaction force* te ontplooiën, de civiele medical taskforce te versterken of af te lossen; één pool van *emergency medical technicians* staat op *notice to move 8 hours*, om civiele zorgverstrekkers te versterken of af te lossen of om ambulancediensten te versterken; individuele versterking van medische coördinatie of beslissingsniveau is mogelijk met *medical planners*, dierenartsen, apothekers of tandartsen; er kan gezorgd worden voor bestaffing en leiding over een *intermediate hospital capacity*; er kan ontsmettingscapaciteiten ter beschikking worden gesteld en er kan steun worden verleend aan de FOD Justitie.

Vanzelfsprekend kunnen, indien nodig, ook andere capaciteiten ingezet worden voor steun aan de natie. Defensie staat ook steeds klaar om in het buitenland de veiligheid van onze landgenoten te garanderen.

In verband met de ondersteuning van het grenstoezicht, er is momenteel geen concrete vraag gesteld aan Defensie voor de ondersteuning van de hiervoor wettelijk bevoegde instantie.

Wegens de COVID-19-crisis en de maatregelen daaromtrent moet inderdaad een aantal militairen in buitenlandse operatie langer in het buitenland blijven. Het gaat in Europa over ongeveer 250 militairen, in het Midden-Oosten over 15 militairen en in Afghanistan over 19 militairen. In Afrika gaat het over een negentigtal militairen zowel in Mali als in Niger.

Teneinde de uitgevaardigde nationale en internationale richtlijnen te respecteren, moest het rotatieschema voor de operaties in Mali en Afghanistan worden aangepast. De betrokken commandanten van het detachement en de respectieve eenheden werden onmiddellijk geïnformeerd over de impact van de coronacrisis op hun situatie. Daarnaast werd de familie op de hoogte gebracht door de respectieve commandanten van het detachement. Uit het contact met de respectieve commandanten van het detachement kan worden afgeleid dat onze militairen begrip tonen voor deze uitzonderlijke situatie.

À la suite des mesures gouvernementales belges de confinement, la formation de huit militaires de la marine belge au Koninklijke Marine Technische Opleidingen aux Pays-Bas a effectivement été suspendue. La situation de nos deux pays est suivie quotidiennement et nous espérons reprendre les cours le plus rapidement possible, dès que la situation le permettra.

Par ailleurs, à l'École opérationnelle néerlandaise-belge, la majorité des marins belges (28 sur 31) qui participent aux différentes formations peuvent continuer à suivre leurs cours en respectant les mesures de prévention applicables en Belgique. Pour les militaires belges dont la mission est suspendue, l'ordre de marche OTAN est également suspendu. Ils ne perçoivent plus d'indemnités de mission, mais n'ont également plus de frais inhérents à cette mission. Il n'y a pas de changement par contre en ce qui concerne leur salaire. La reprise des cours ne se fera que dans la certitude absolue que les mesures de prévention applicables en Belgique sont également d'application au sein des écoles concernées.

Ik kom dan bij de vragen van mevrouw Ponthier en de heer Francken over de vernietiging van de mondmaskers.

Van 2006 tot eind 2018 werden er maskers van de FOD Volksgezondheid gestockeerd in loodsen van het militair kwartier Plaine de Belgrade te Namen. Het beheer, het aanvullen van de stocks en het vernietigen van de medische maskers werden door de FOD Volksgezondheid gedaan. De FOD Volksgezondheid voerde in 2015 en bij het verlopen van de concessie eind 2018 een opruimactie uit waarbij maskers werden vernietigd omdat de houdbaarheidsdatum overschreden was. Meer informatie hierover kunt u bekomen bij de FOD Volksgezondheid.

In 2005 werd er tussen de FOD Volksgezondheid en Defensie een conventie met bijhorende domaniale vergunning afgesloten die de stockage van medisch materieel in militaire infrastructuur regelde. De mondmaskers werden in verwarmde loodsen opgeslagen tot de centrale verwarming in 2012 in panne viel. Aangezien de volledige verwarmingsinstallatie vernieuwd moest worden en er geen militaire activiteit meer was in dat gedeelte van het kwartier, werd samen met de FOD Volksgezondheid bekeken of de mondmaskers op een andere locatie ondergebracht moesten worden. De FOD Volksgezondheid was van oordeel dat de omstandigheden van stockage voldoende waren waardoor Defensie in 2012 een domaniale vergunning met de FOD Volksgezondheid afsloot voor het gebruik van de onverwarmde loodsen.

Uw vraag met betrekking tot de omstandigheden waarin de mondmaskers opgeslagen moesten worden en in hoeverre daarvan kon worden afgeweken dient aan de specialisten van de FOD Volksgezondheid te worden gesteld.

De verschillende departementen van de federale regering trachten eensgezind een oplossing te bieden voor de huidige crisis. Er is in tussentijd nog steeds niets veranderd aan het afbouwplan van Operatie Vigilant Guardian. Dit werd reeds besproken op het niveau van het Strategisch Comité voor Inlichtingen en Veiligheid alsook de Nationale Veiligheidsraad. Het zal eveneens aan de agenda staan van de volgende regering. De regering in lopende zaken heeft momenteel andere prioriteiten en een aanpassing van het aantal militairen is momenteel niet aan de orde.

Onze militairen op straat beschikken wel degelijk over het nodige materieel. Het detachement OVG beschikt over een set handschoenen en maskers. Ze gebruiken deze alleen indien strikt noodzakelijk en op bevel van de detachementcommandant. Verder worden alle vigerende maatregelen zo goed mogelijk toegepast.

De inschrijvingen voor de toelatingsproef voor de kandidaat-beroepsofficieren net als deze voor alle andere vacatures binnen Defensie werden niet stopgezet maar tot nader order opgeschort. Deze maatregelen werden genomen vanwege de coronacrisis.

Defensie past in het hospitaal de federale coronamaatregelen toe en heeft daarom een medische basiselectie opgeschort. Het gaat hier dus niet om een specifieke maatregel van Defensie, maar om een algemene maatregel die voor iedereen geldt en door Defensie correct wordt toegepast.

Defensie treft alle voorbereidingen om de resterende selectiecapaciteit na afloop van de preventiemaatregelen maximaal te benutten. Defensie bestudeert de verschillende mogelijkheden om de werving 2020 zo goed mogelijk te laten doorgaan. De mogelijkheid tot het verlengen van de inschrijvingsperiode is niet uitgesloten.

La Défense est en train d'acquérir un nouvel hôpital de campagne. La livraison est effectivement prévue fin 2020, début 2021.

Monsieur Lacroix, votre question concernait les missions d'aide à la nation dans le cadre de la crise du coronavirus. De manière à optimiser la coordination entre les différents acteurs nationaux, toute demande doit être formulée au niveau fédéral par le biais du Centre de Crise National où les officiers de liaison de la Défense sont présents. Toutes les demandes y sont analysées par souci de cohérence et d'efficacité, comme je l'ai déjà dit.

La Défense se tient prête à fournir son aide tout en préservant ses missions en cours et ses capacités expéditionnaires. Lors de la réunion des ministres de l'Union européenne du 6 avril relative à l'implication des forces armées dans la lutte contre le COVID-19, il a été décidé d'analyser la faisabilité de mettre sur

pied une "task force corona" au sein de l'Union européenne. Cette *task force* aurait pour objectif un meilleur échange d'informations relatives aux engagements des forces armées nationales en appui des structures civiles, dans la lutte contre le COVID-19, ainsi que la collecte des *best practices* des forces armées de l'Union européenne.

Monsieur Bayet, vous m'interrogez sur les mesures prises pour les membres militaires et civils du personnel de la Défense. Évidemment, l'objectif de la Défense reste le bien-être et la santé des membres de son personnel et de leurs familles ainsi que la continuité des engagements opérationnels en cours. La Défense met tout en œuvre pour protéger son personnel, tant en Belgique qu'à l'étranger, suivant les directives émises au fédéral. La situation est suivie de près et les directives sont systématiquement adaptées en fonction des prescriptions du SPF Santé publique.

Au vu des difficultés de réapprovisionnement de certains moyens de protection spécifiques additionnels, ceux-ci sont distribués selon les priorités fixées par l'état-major et utilisés de la manière la plus efficiente possible.

Avant un engagement opérationnel, un contrôle a lieu 14 jours avant le déploiement mais aussi le jour du départ et, si nécessaire, le personnel est vu par un médecin. Durant cette période, le personnel est en isolement.

Wat de inzet van onze militairen in het buitenland tijdens de coronacrisis betreft, viel de uitbraak ervan samen met de rotatie van de detachementen in Afghanistan en Mali. De uitvoering van de rotatie wordt op de voet gevolgd en er wordt actie genomen waar nodig. Tegen het einde van de maand zal de rotatie volledig afgerond zijn met inbegrip van het respecteren van de opgelegde maatregelen. In de operatiezone zijn eveneens maatregelen van kracht die het personeel maximaal moeten beschermen. De Belgische militairen die worden ingezet zijn symptomenvrij en hebben een periode van quarantaine uitgezeten. Daarnaast wordt er medische opvolging verzekerd waardoor snel kan worden ingegrepen. Tot nu toe is er enkel sprake van vertraging ten opzichte van het initiële aflossingsschema.

Wat de uitspraak van NAVO-baas, de heer Stoltenberg, betreft, had het antwoord op de crisis veroorzaakt door COVID-19 de grootste prioriteit tijdens de vergadering van de ministers van Buitenlandse Zaken op 2 april 2020. Het bondgenootschap toont zich op de eerste plaats solidair en draagt bij aan de collectieve inspanning tegen deze ongeziene pandemie, terwijl het steeds klaar staat om fundamentele taken te vervullen. Op dit ogenblik is het nog te vroeg om de gevolgen van deze dramatische crisis op lange termijn in te schatten. Een vergadering van de ministers van Defensie was gepland midden april 2020, om de maatregelen die al werden genomen in de strijd tegen de epidemie indien nodig aan te passen, maar ook een evaluatie van de gevolgen van deze crisis op middellange en lange termijn op te starten.

De boodschap van de secretaris-generaal houdt in dat de opdracht van de NAVO bestaat en steeds zal bestaan uit het verzekeren van vrede en veiligheid. De bedreigingen waartegen de alliantie zich moet wapenen, zullen niet verdwijnen tijdens of na deze crisis en de vele inspanningen die zijn geleverd om onze veiligheid te verbeteren moeten voortgezet worden. Om zich te blijven beschermen tegenover een toenemende bedreiging, hebben de bondgenoten zich vanaf 2014 verbonden om de uitgaven van Defensie te verhogen tot 2% van het bbp in 2024.

Jaarlijks deelt België aan de NAVO haar geplande defensie-uitgaven tot 2024 mee, en dit op basis van het strategisch plan. In de huidige context zou het voorbarig zijn om elke aanpassing van het begrotingstraject aan te kondigen of om een debat op te starten over de noodzaak om de norm van 2 % aan te passen terwijl de prioriteit ligt bij solidariteit en actie eerder dan bij rekeningen en discussies.

Mijnheer Francken, op de vergadering van de EU-ministers van Defensie van 6 april aangaande de militaire betrokkenheid in de strijd tegen COVID-19 en de impact ervan op de EU-operatie werd op verzoek van verschillende lidstaten besloten om de oprichting van een taskforce te analyseren binnen de EUMS. Die taskforce zou instaan voor een betere uitwisseling van informatie inzake de inzet van nationale strijdkrachten ter ondersteuning van civiele structuren in de strijd tegen COVID-19. Die taskforce zou ook instaan voor de verzameling van *best practices* van de EU-strijdkrachten.

In de strijd tegen COVID-19 staat het Euro-Atlantic Disaster Response Coordination Centre in voor de coördinatie van de vraag en het aanbod van militaire hulp voor de NAVO-leden en hun partnerlanden. De toestemming van de EU-taskforce is dus enigszins verschillend met die van het NAVO-EADRCC. Tijdens de

vergadering van de EU-ministers van Defensie werd er in dat kader eveneens herhaaldelijk aangedrongen op de toepassing van de algemene basisprincipes in de EU-NAVO-samenwerking, namelijk de noodzaak tot synergie, het vermijden van onnodige duplicatie en het streven naar complementariteit.

De vraag om de oprichting van een taskforce binnen de EUMS te analyseren, werd tijdens de vergadering van de EU-ministers van Defensie naar voren gebracht. De coördinatie met de NAVO op dat vlak dient verder uitgewerkt te worden via de bestaande structuren en mechanismen tussen beide organisaties. Rekening houdend met de specifieke militaire aard van de doelstelling en de informatie is het logisch dat het Europees militair expertiseorgaan, de EU-Military Staff, daarin een leidende rol speelt. Die taskforce kan gebruikmaken van bestaande structuren en creëert als dusdanig geen extra organen.

U hebt mij ook een vraag gesteld over repatriërvluchten. Momenteel zijn er twee vluchten gepland. Voor de komende dagen zijn er geen concrete vluchten voorzien.

Voor de transmigranten in Doornik werd er oorspronkelijk in humanitaire steun voorzien, maar deze actie is niet doorgegaan.

In verband met de mondmaskers verwijs ik naar mijn antwoord aan mevrouw Ponthier.

Er werden geen vluchtelingen ondergebracht in het kwartier te Belgrade.

Voor het overige meen ik dat ik uw vragen beantwoord heb.

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, ik onderbreek u even want deze zaal moet worden klaargemaakt voor de Conferentie van voorzitters. Ik geef u nog wel graag het woord ter afsluiting. Ik wil geen vragenronden meer openen, maar het is wel belangrijk dat de commissieleden nog antwoord krijgen op de vragen die werden gesteld. Kan dat schriftelijk voor de vragen waarop u nog niet hebt kunnen antwoorden?

**01.24 Philippe Goffin**, ministre: Il n'y a évidemment aucune difficulté par rapport à cela. Je suis vraiment désolé. Le temps est ce qu'il est. Nous aurions voulu apporter des réponses à toutes les questions posées. Il y en a encore beaucoup. Il est 11 h 45. Si je comprends bien, vous devez céder la place pour la réunion de la Conférence des présidents. Les réponses vous seront évidemment transmises par écrit.

**01.25 Theo Francken** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor deze interessante gedachtewisseling. U kunt natuurlijk niet op alles ingaan, dus wij zullen de schriftelijke antwoorden goed bestuderen.

Ik heb nog een vraag, niet over de inhoud, maar wel over de agenda. Ik vraag om de commissie belast met de opvolging van de buitenlandse missies zo snel mogelijk samen te roepen. Ik zie dat wij immers nog meer dan 500 mensen in het buitenland hebben en ik wil dat grondig bekijken, hopelijk ten laatste volgende week.

**01.26 André Flahaut** (PS): Monsieur le président, je suis d'accord avec l'argument avancé par M. Francken. Il est important de s'intéresser également aux militaires à l'étranger et de faire le point. En effet, la machine ne s'arrête pas.

Monsieur le ministre, je suis vraiment très inquiet au vu de la réponse donnée au sujet de la position de l'OTAN et de l'Union européenne. On prévoit de mettre en place une *task force* visant à déterminer ce que l'on peut faire ensemble, les demandes qui seront faites, la façon d'y répondre. On se trouve dans une situation d'urgence. Or, j'ai l'impression qu'au niveau des structures de commandement de l'OTAN et de l'Union européenne, on ne mesure pas la gravité de la situation, raison pour laquelle je vous incite à être un moteur dans le cadre de la mobilisation des moyens logistiques de l'OTAN et de l'Union européenne pour venir en aide aux pays européens, mais aussi aux pays de l'Alliance ainsi qu'à nos voisins du sud, là où nous avons la capacité de le faire. De grâce, arrêtons les études, la mise en place de *task forces* et passons à l'action!

Le **président**: Monsieur Prévot, je vous donne la parole en vous demandant d'être très bref.

**01.27 Maxime Prévot** (cdH): Monsieur le président, j'interviendrai très brièvement pour couper les ailes à un canard puisque j'ai entendu le ministre préciser que les masques avaient été entreposés à Belgrade, dans la commune de Namur dont j'ai le plaisir d'être le bourgmestre.

C'est en 2012, suite à un problème de chauffage que s'est posée la question de la relocalisation et c'est à l'initiative de la ville qu'en 2015, M. Francken, qui était, à l'époque, secrétaire d'État, a été contacté afin de lui proposer un accueil des demandeurs d'asile. C'est donc parce que les lieux avaient été libérés qu'on a pu accueillir ces derniers et non, comme certains voudraient le faire croire, parce qu'il fallait accueillir des demandeurs d'asile qu'on a mis les masques sur le côté. Il était important d'apporter cette précision pour éviter les mauvaises instrumentalisation.

De **voorzitter**: Dank u voor die verduidelijking.

*Het incident is gesloten.  
L'incident est clos.*

Collega's, ik stel voor de commissie hierbij te beëindigen. Ik stel ook voor, mevrouw Ponthier, om op korte termijn een commissie voor de opvolging van de buitenlandse zendingen samen te roepen. Wij kijken ook uit naar de schriftelijke antwoorden op de gestelde vragen. U hebt daartoe een initiatief genomen, mijnheer de minister.

Ik probeer ook zo snel mogelijk de commissie opnieuw samen te roepen om deze gedachtewisseling verder te kunnen zetten en de nog hangende vragen te behandelen in een van de volgende weken.

Mijnheer De Vriendt, u vraagt het laatste woord?

**01.28 Wouter De Vriendt** (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, kan er met de minister overeengekomen worden dat de antwoorden vandaag nog worden bezorgd?

De **voorzitter**: Wanneer kunnen die antwoorden bezorgd worden, mijnheer de minister?

**01.29 Minister Philippe Goffin**: Vanmiddag.

De **voorzitter**: Er is het engagement dat die antwoorden vandaag nog zullen worden bezorgd.

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 11.50 uur.  
La réunion publique de commission est levée à 11 h 50.*

*Vu les conditions particulières dans lesquelles la réunion s'est déroulée, le compte rendu intégral reprend ci-dessous, à titre exceptionnel, les réponses écrites fournies par le ministre aux questions posées.  
Wegens de speciale omstandigheden waarin de vergadering plaatsvond, worden de schriftelijke antwoorden van de minister op de gestelde vragen hieronder uitzonderlijk in het integraal verslag opgenomen.*

**02 Antwoord op de vragen van**

- Annick Ponthier aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De maatregelen binnen Defensie tegen de verspreiding van het coronavirus" (55004099C)

- Julie Chanson aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "Gevalen van COVID-19 in legerkazernes" (55004151C)

**02 Réponse aux questions de**

- Annick Ponthier à (Philippe Goffin) (Affaires étrangères et Défense) sur "Les mesures de lutte contre la propagation du coronavirus au sein de la Défense" (55004099C)

- Julie Chanson à (Philippe Goffin) (Affaires étrangères et Défense) sur "Des cas de COVID-19 dans les casernes militaires" (55004151C)

*De eerste gevallen werden gemeld na de Krokusvakantie via de arbeidsgeneesheer.*

*Personeelsleden van Defensie die symptomen vertonen volgen de richtlijnen van de federale overheid en de bestaande meldingsprocedures van Defensie.*

*Des informations relatives à des cas de contamination probable au Coronavirus sont remontées au niveau du Directeur de la médecine du travail pour plusieurs unités; cependant, un suivi spécifique n'est assuré que pour les cas confirmés.*

*Bovendien geldt het medisch geheim.*

*Het aantal personeelsleden per eenheid dat zich ziek meldt, wordt wel opgevolgd.*

*La Défense met tout en oeuvre pour protéger son personnel suivant les directives émises au niveau fédéral. La Défense publie régulièrement sur son intranet, accessible à tous les militaires, mais aussi via internet, toutes les directives et recommandations d'usage.*

*Les priorités de la Défense sont la santé et le bien-être de son personnel et des familles ainsi que les engagements opérationnels en cours.*

*Les risques sont identiques à ceux de la société civile.*

*Waar mogelijk steunt Defensie de maatschappij in de strijd tegen de verspreiding van het virus.*

*Trainingsactiviteiten, vormingen en opleidingen welke niet gebonden zijn aan een operationele inzet werden geannuleerd of opgeschort.*

*Alle Public Relations activiteiten, parades en sportcompetities werden geannuleerd.*

*Defensie volgt de situatie nauwgezet op en zal zijn richtlijnen aanpassen in functie van de federale richtlijnen.*

### **03 Réponse aux questions de**

- Nadia Moscufo à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "La participation belge à l'exercice de l'OTAN Defender 2020" (55003892C)

- Annick Ponthier à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "DEFENDER-Europe 20 et les conséquences de l'apparition du coronavirus" (55004103C)

- Christophe Bombled à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Le suivi de la mission d'entraînement Defender 2020 depuis l'explosion du COVID-19 en Europe" (55004701C)

### **03 Antwoord op de vragen van**

- Nadia Moscufo aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De deelname van België aan de NAVO-oefening Defender 2020" (55003892C)

- Annick Ponthier aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "DEFENDER-Europe 20 en de gevolgen van het uitbreken van het coronavirus" (55004103C)

- Christophe Bombled aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De situatie betreffende de militaire oefening Defender 2020 sinds de uitbraak van COVID-19 in Europa" (55004701C)

*La Défense ne participe pas activement à l'exercice DEFENDER Europe 2020.*

*La Défense a envoyé seulement deux officiers de liaison du Movement Control Group (MCG) à KAIZERSLAUTERN en Allemagne afin de coordonner les différents mouvements du matériel américain au niveau du Regional Movement Coordination Center (RMCC) et ce durant l'ensemble de la phase de déploiement et lors de l'exercice.*

*Sinds 13 maart 20 zijn echter al de bewegingen van personeel en materieel vanuit de USA richting Europa stopgezet.*

*De verschillende oefeningen verbonden aan DEFENDER Europe 20 zijn dan ook afgelast of aangepast.*

*Defensie zal al de Host Nation Support stopzetten van zodra het kleine aantal resterende Amerikaanse en Britse militairen, die aanwezig zijn in een ondersteunende rol, vertrokken zijn.*

*Op dit moment is de steun reeds tot een minimum beperkt.*

### **04 Antwoord op de vragen van**

- Annick Ponthier aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De noodtoestand i.v.m. het coronavirus en de medewerking van Defensie" (55004118C)

- Annick Ponthier aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De operationele steun in het kader van de coronacrisis" (55004140C)

- Annick Ponthier aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De inzet van het leger voor grenscontroles" (55004173C)

- Julie Chanson aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "COVID-19 en de hulpcapaciteit van Defensie" (55004187C)

### **04 Réponse aux questions de**

- Annick Ponthier à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "La situation d'urgence face au coronavirus et la collaboration de la Défense" (55004118C)

- Annick Ponthier à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "L'aide opérationnelle dans le cadre de la crise du coronavirus" (55004140C)

- Annick Ponthier à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Le déploiement de l'armée pour les contrôles aux frontières" (55004173C)
- Julie Chanson à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Le COVID-19 et la capacité d'aide de la Défense" (55004187C)

*Defensie is op de hoogte van het initiatief van de Vlaamse overheid inzake "schakelzorgcentra". Het betreft een studie met betrekking tot de opportuniteit en de haalbaarheid van een denkpiste inzake pre-hospital care en triage.*

*Deze studie loopt nog en Defensie is één van de mogelijke partners aan wie gevraagd kan worden om steun te leveren.*

*Elke vraag aan Defensie tot steun dient gecentraliseerd te worden op het niveau van de Federale Overheid en zal deel uitmaken van de continue coördinatie tussen Defensie en de federale en/of regionale autoriteiten.*

*Tot op heden werd positief ingegaan op de vraag tot hulp bij de opslag en de verdeling van mondmaskers, door de inzet van ambulances en met het verhogen van de capaciteit van het brandwondencentrum MHKA, waardoor andere hospitalen meer ruimte hebben voor Covid-19 patiënten.*

*Voor wat de ondersteuning van het grensoezicht betreft, is er momenteel nog geen concrete vraag gesteld aan Defensie voor de ondersteuning van de hiervoor wettelijk bevoegde instanties.*

*De manière à optimiser la coordination entre les différents acteurs nationaux, toute demande doit être formulée au niveau fédéral par le biais du Centre de Crise National (NCCN) où des officiers de liaison de la Défense sont présents. Toutes les demandes y sont analysées.*

*L'Hôpital Militaire de Neder-Over-Heembeek centralise les soins aux grands brûlés afin de libérer des lits dans d'autres hôpitaux. En outre, La Défense met actuellement TROIS ambulances à la disposition du SPF Santé Publique. Des officiers de liaison sont également présents au sein des groupes de coordination du SPF Santé Publique pour anticiper toute demande. Ainsi, la Défense préside le groupe "Distribution et logistique", met à la disposition la caserne de Peutie pour la coordination, le stockage et la distribution de moyens de protection individuels qu'elle transporte par camions militaires vers des dépôts provinciaux, souvent des casernes militaires.*

*La Défense se tient prête à fournir son aide tout en préservant ses missions en cours et ses capacités expéditionnaires.*

#### **05 Antwoord op de vragen van**

- Frieda Gijbels aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "COVID-19" (55004141C)
- Albert Vicaire aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De inrichting van een veldhospitaal voor COVID-19-patiënten" (55004142C)

#### **05 Réponse aux questions de**

- Frieda Gijbels à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Le COVID-19" (55004141C)
- Albert Vicaire à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "La mise en place d'un hôpital de campagne pour faire face à l'épidémie de COVID-19" (55004142C)

*Defensie beschikt over een beperkte stock aan "personal protective equipment" voor haar eigen personeel. Dit mag niet beschouwd worden als een "strategische stock".*

*Deze stock wordt beheerd en aangevuld in samenwerking met de diensten van Volksgezondheid.*

*Defensie heeft voorgesteld om haar erkende expertise, de verzorging van brandwondenpatiënten, maximaal in te zetten ten voordele van de bestrijding van COVID-19 door brandwondenpatiënten te behandelen van andere ziekenhuizen om zo deze ziekenhuizen toe te laten supplementaire bedden vrij te maken.*

*De Medische Component zal verder haar bijdrage leveren in de aanpak rond de COVID-epidemie, in functie van de*

*noden en in samenspraak met de diensten van Volksgezondheid.*

*La Défense est en permanent contact avec le Centre de Crise National (NCCN) et le département de la Santé Publique afin de garantir un aperçu correct des moyens et des besoins dans le cadre de COVID-19*

*La Défense est en train d'acquérir un nouvel hôpital de campagne; la livraison est prévue fin 2020-début 2021.*

*S'il est fait appel à la Défense pour déployer des éléments d'un hôpital de campagne (Role2), des moyens actuellement en phase de remplacement pourront être mis à disposition.*

*Chaque demande des autorités fédérales pour faire appel aux moyens médicaux militaires fait l'objet d'une analyse approfondie (objectifs, besoins, moyens disponibles, ...).*

**06** Antwoord op de vragen van

- Annick Ponthier aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De coronacrisis en de militairen op buitenlandse missie" (55004177C)
- Julie Chanson aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De militairen die op missie zijn in Nederland en COVID-19" (55004185C)
- Julie Chanson aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De gevolgen qua loon van de stopzetting van de missie van militairen van onze Marine in Den Helder" (55004186C)
- Nadia Moscufo aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De gevolgen voor de lonen van teruggestuurde militairen" (55004564C)
- Nadia Moscufo aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "Militairen op missie in het buitenland" (55004565C)

**06** Réponse aux questions de

- Annick Ponthier à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "La crise du coronavirus et les militaires en mission à l'étranger" (55004177C)
- Julie Chanson à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Les militaires en mission aux Pays-Bas et le COVID-19" (55004185C)
- Julie Chanson à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Les conséquences salariales de l'arrêt de la mission de militaires de notre marine à Den Helder" (55004186C)
- Nadia Moscufo à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Les conséquences pour les salaires des militaires renvoyés" (55004564C)
- Nadia Moscufo à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Les militaires en mission à l'étranger" (55004565C)

*Wegens de COVID-19-crisis en de maatregelen daarrond moet inderdaad een aantal militairen in buitenlandse operatie langer blijven.*

*Het gaat in Europa over een 250-tal militairen, in het Midden-Oosten over een 15-tal en in Afghanistan over een 90-tal.*

*In Afrika hebben we het over telkens een 90-tal militairen zowel in Mali als in Niger.*

*Voorlopig hebben we enkel weet van een besmetting aan boord van het fregat Leopold I.*

*Er werd dan ook beslist om de opdracht van het fregat tijdelijk stop te zetten.*

*Teneinde de uitgevaardigde nationale en internationale richtlijnen te respecteren, moest het rotatieschema voor de operatie in Mali en Afghanistan worden aangepast.*

*De betrokken detachementscommandanten en de respectievelijke eenheden werden onmiddellijk geïnformeerd over de impact van de coronacrisis op hun situatie.*

*Daarnaast werden de families op de hoogte gebracht door de respectievelijke detachementscommandanten.*

*Uit de contacten met de respectievelijke detachementscommandanten kan worden afgeleid dat onze militairen begrip tonen voor deze uitzonderlijke situatie.*

*Suite aux mesures gouvernementales belges de confinement, la formation de huit militaires de la Marine belge au "Koninklijke Marine Technische Opleidingen" (KMTO) au Pays-Bas, a effectivement été suspendue.*

*La situation de nos deux pays est suivie quotidiennement et nous espérons reprendre les cours le plus rapidement possible, dès que la situation le permettra.*

*D'autre part, à l'école opérationnel néerlando-belge, la majorité des marins belges (28 sur 31) qui participent aux différentes formations peuvent continuer à suivre leurs cours tout en respectant les mesures de prévention applicables en Belgique.*

*Pour les militaires belges dont la mission est suspendue, l'ordre de marche OTAN est également suspendu.*

*Ils ne perçoivent plus d'indemnités de mission mais n'ont également plus de frais inhérents à cette mission.*

*Il n'y a pas de changement, par contre, en ce qui concerne leur salaire.*

*La reprise des cours ne se fera que dans la certitude absolue que les mesures de prévention applicables en Belgique soient également d'application au sein des écoles concernées.*

**07** Réponse à la question de Christophe Lacroix à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Les missions d'aide à la nation dans le cadre de la crise du coronavirus" (55004356C)

**07** Antwoord op de vraag van Christophe Lacroix aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De missies voor hulpverlening aan de natie in het kader van de coronacrisis" (55004356C)

*De manière à optimiser la coordination entre les différents acteurs nationaux, toute demande doit être formulée au niveau fédéral par le biais du Centre de Crise National (NCCN) où des officiers de liaison de la Défense sont présents. Toutes les demandes y sont analysées.*

*L'Hôpital Militaire de Neder-Over-Heembeek centralise les soins aux grands brûlés afin de libérer des lits dans d'autres hôpitaux. En outre, La Défense met actuellement deux ambulances à la disposition du SPF Santé Publique. Des officiers de liaison sont également présents au sein des groupes de coordination du SPF Santé Publique pour anticiper toute demande. Ainsi, la Défense préside le groupe "Distribution et logistique", met à la disposition la caserne de Peutie pour la coordination, le stockage et la distribution de moyens de protection individuels qu'elle transporte par camions militaires vers des dépôts provinciaux, souvent des casernes militaires.*

*La Défense se tient prête à fournir son aide tout en préservant ses missions en cours et ses capacités expéditionnaires.*

*Lors de la réunion des ministres de l'UE du 6 avril relative à l'implication des forces armées dans la lutte contre le COVID-19, il a été décidé d'analyser la faisabilité de mettre sur pieds une Task Force corona au sein de l'EUMS.*

*Cette Task Force aurait pour objectif un meilleur échange d'informations relatif aux engagements des forces armées nationales en appui des structures civiles dans la lutte contre le COVID-19 ainsi que la collecte des "best practices" des forces armées de l'UE.*

**08 Réponse à la question de Hugues Bayet à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Le COVID-19 et les mesures prises pour les membres militaires et civils du personnel de la Défense" (55004435C)**

**08 Antwoord op de vraag van Hugues Bayet aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "COVID-19 en de maatregelen voor het militaire en het burgerpersoneel van Defensie" (55004435C)**

*La Défense suit en permanence les directives des autorités fédérales et les applique scrupuleusement.*

*La Défense publie régulièrement sur son site intranet, accessible à tous les militaires, toutes les directives et recommandations d'usage.*

*Les priorités de la Défense restent la santé et le bien-être de son personnel et de leur famille ainsi que la continuité des engagements opérationnels en cours.*

*La Défense met tout en oeuvre pour protéger son personnel suivant les directives émises au niveau fédéral, tant en Belgique qu'à l'étranger.*

*La situation est suivie de près et les directives sont systématiquement adaptées en fonction des prescriptions du SPF Santé Publique.*

*Au vu des difficultés en (ré)approvisionnement de certains moyens de protection spécifiques additionnels, ceux-ci sont distribués selon les priorités fixées par l'état-major et utilisés de manière efficiente.*

*Avant un engagement opérationnel, un contrôle a lieu 14 jours avant le déploiement mais aussi le jour du départ. Si nécessaire, le personnel est vu par un médecin. Durant cette période, le personnel est en 'isolement'.*

**09 Antwoord op de vraag van Annick Ponthier aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De vernietiging van in militaire kazernes opgeslagen mondmaskers" (55004467C)**

**09 Réponse à la question de Annick Ponthier à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "La destruction de masques de protection entreposés dans des casernes militaires" (55004467C)**

*Van 2006 tot eind 2018 werden er maskers van de FOD Volksgezondheid gestockeerd in loodsen van het militair kwartier Plaine de Belgrade te Namen.*

*Het beheer, het aanvullen van de stocks en het vernietigen van de medische maskers gebeurde door de FOD Volksgezondheid.*

*Er werd een opruimactie door de FOD Volksgezondheid gedaan eind 2015 en bij het verlopen van de concessie eind 2018, waarbij maskers werden vernietigd omdat de houdbaarheidsdatum overschreden was. Meer informatie hierover kunt u bekomen via de FOD Volksgezondheid.*

*In 2005 werd er tussen de FOD Volksgezondheid en Defensie een conventie en bijhorende domaniale vergunning afgesloten, die de stockage van medisch materiaal in militaire infrastructuur regelen.*

*De mondmaskers werden in verwarmde loodsen opgeslagen totdat de centrale verwarming in 2012 in panne viel.*

*Aangezien de volledige verwarmingsinstallatie vernieuwd moest worden en er geen militaire activiteit meer was in dat gedeelte van het kwartier, werd samen met de FOD Volksgezondheid bekeken of de mondmaskers ondergebracht moesten worden op een andere locatie.*

*De FOD Volksgezondheid was van oordeel dat de stockage-omstandigheden voldoende waren, waardoor Defensie in 2012 een nieuwe domaniale vergunning met de FOD Volksgezondheid afsloot voor het gebruik van de onverwarmde loodsen.*

*Uw vraag met betrekking tot de omstandigheden waarin de mondklappers opgeslagen moeten worden en in hoeverre hiervan kan worden afgeweken, dient gesteld te worden aan de specialisten van de FOD Volksgezondheid.*

*De verschillende departementen van de Federale Regering trachten eensgezind een oplossing te bieden aan de huidige crisis.*

**10 Antwoord op de vraag van Annick Ponthier aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De inzet van Defensie bij grenscontroles" (55004468C)**

**10 Réponse à la question de Annick Ponthier à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Le recours à la Défense pour les contrôles aux frontières" (55004468C)**

*De prioriteit van Defensie blijft bij de gezondheid van ons personeel en het verderzetten van essentiële veiligheidstaken van onze organisatie, zowel in binnen- als buitenland.*

*Daarnaast levert Defensie reeds steun in heel wat domeinen van deze COVID-19 crisis.*

*Al de steunaanvragen met betrekking tot Defensie worden op het Nationaal crisiscentrum gecentraliseerd en geëvalueerd.*

*Uiteindelijk volgt er een federale beslissing van waar een bepaalde steun het meest aangewezen is en dit in functie van de beschikbaarheid van zowel personeel als materieel.*

*Een formele vraag tot bijstand van Defensie aan grenscontroles werd nooit besproken.*

*Defensie is namelijk niet de 'eerstehulpverlener' in deze crisis, maar komt pas tussen in geval van tekorten of in geval van een specifieke vraag tot steun.*

*Er is in de tussentijd nog steeds niets veranderd aan het afbouwplan van 'Operation Vigilant Guardian'.*

*Dit werd reeds besproken op het niveau van het 'Strategisch Comité voor Inlichtingen en Veiligheid' alsook op de Nationale Veiligheidsraad en zal eveneens op de agenda staan van de volgende regering.*

*De regering in lopende zaken heeft momenteel andere prioriteiten, een aanpassing van het aantal militairen is momenteel niet aan de orde.*

*Onze militairen op straat beschikken wel degelijk over het nodige materiaal.*

*De detachementen OVG beschikken over een set handschoenen en maskers.*

*Ze gebruiken deze alleen indien strikt noodzakelijk en op bevel van de detachementscommandant.*

*Verder worden alle vigerende maatregelen zo goed als mogelijk toegepast.*

**11 Réponse à la question de Georges Dallemagne à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Le coronavirus et l'aide de la Défense via l'Hôpital Militaire Reine Astrid" (55004472C)**

**11 Antwoord op de vraag van Georges Dallemagne aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "Het coronavirus en de hulp van Defensie via het Militair Hospitaal Koningin Astrid" (55004472C)**

*La Défense est en contact permanent avec le Centre de Crise National (NCCN) et la Santé Publique afin de garantir un aperçu correct des moyens et des besoins de chacun.*

*Le Centre des brulés de l'hôpital militaire a mis sa capacité maximale à la disposition de la nation en regroupant les patients brulés des autres centres en Belgique.*

*Au total, l'hôpital militaire dispose de 15 lits de soins intensifs -dont 11 avec respirateur- et de 14 lits normaux, destinés en première priorité aux patients brûlés.*

*Le patient COVID qui est hospitalisé actuellement à l'hôpital militaire est un patient brûlé qui a été testé positif au covid-19.*

*L'HMRA n'a pas prévu et n'est pas adapté pour accueillir – en plus des patients brûlés- des patients COVID.*

**12 Réponse à la question de Georges Dallemagne à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Le coronavirus et le bilan de l'action de la Défense" (55004473C)**

**12 Antwoord op de vraag van Georges Dallemagne aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "Het coronavirus en de balans van de acties van Defensie" (55004473C)**

*Les priorités de la Défense restent la santé et le bien-être de son personnel et de leur famille ainsi que la continuité des engagements opérationnels en cours.*

*La Défense travaille d'arrache-pied avec d'autres départements et services fédéraux pour planifier les capacités militaires dans divers domaines, et les rendre disponibles là où les besoins sont les plus grands.*

*La liste suivante d'activités reprend ce que la Défense a déjà fait dans le cadre de la lutte contre le COVID-19:*

*-- Déploiement de deux ambulances pour le transport de patients Covid-19.*

-- Extension de la capacité d'accueil des grands-brûlés de l'HMRA au profit d'autres hôpitaux: les patients brûlés de toute la Belgique, à l'exception de Loverval, sont transférés au centre des grands-brûlés de l'HMRA pour libérer de la capacité supplémentaire dans d'autres hôpitaux.  
-- QUATRE officiers de liaison (planificateurs médicaux) en renfort au SPF Santé Publique (coordination et gestion de crise).

-- Prêt de respirateurs à d'autres hôpitaux.

-- Prêt d'un appareil d'extraction pour les tests COVID-19 à l'Institut de Médecine Tropicale d'Anvers permettant un doublement de la capacité de test.

-- Prêt d'un appareil « High-frequency-jet-ventilation » à l'hôpital Erasme de Bruxelles.

-- Appui en matériel et en personnel pour les zones de triage.

-- Rapatriement des compatriotes et des citoyens de l'UE.

-- Déploiement des capacités de stockage et de transport de matériel médical au profit du Service Public Fédéral Santé Publique (mise à disposition d'UN entrepôt central à PEUTIE et de SIX dépôts provinciaux).

-- Appui à l'accueil des sans-abris dans plusieurs grandes villes.

De plus, nous sommes prêts à fournir le soutien suivant, sur demande et à court terme:

-- SIX Rôle 1 (1 médecin, 1 SOffr, 1 infirmier, 10 ambulanciers) pour effectuer le pré-triage, en déploiement comme « Medical Quick Reaction Force », et renforcer ou soulager les « Medical Task Forces » civiles.

-- Un pool "Emergency Medical Technicians" est sur préavis de 8 heures pour renforcer ou soulager les prestataires de soins civils ou pour renforcer les services ambulanciers.

-- Renforcement individuel de la coordination médicale ou des niveaux de décision avec des planificateurs médicaux, vétérinaires, pharmaciens, dentistes.

-- Analyser et éventuellement diriger une capacité hospitalière intermédiaire.

-- Mise à disposition d'une capacité de désinfection (CBRN, vétérinaire).

-- Appui au SPF Justice.

La mobilisation de B-Fast n'est pas envisagée en ce moment.

**13 Antwoord op de vraag van Kris Verduyck aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De inzet van onze militairen in het buitenland tijdens de coronacrisis" (55004474C)**

**13 Réponse à la question de Kris Verduyck à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "L'engagement de nos militaires à l'étranger pendant la crise du coronavirus" (55004474C)**

*Het uitbreken van de coronacrisis viel samen met de rotaties van de detachementen in Afghanistan en in Mali.*

*Omwille van maatregelen die werden opgelegd door het Hoofdkwartier van Resolute Support (Afghanistan) enerzijds, en MINUSMA anderzijds, diende het rotatieschema te worden bijgestuurd.*

*De uitvoering van de rotaties wordt op de voet opgevolgd en er wordt actie genomen waar nodig.*

*Zo werd er reeds contact opgenomen met de Force Commander van MINUSMA opdat onze rotatiewissel de nodige prioriteit zou krijgen binnen de UN.*

*Alles is in volle uitvoering en er wordt dagelijks bijgestuurd.*

*Tegen het einde van de maand zullen deze rotaties volledig zijn afgerond, met inbegrip van het respecteren van de opgelegde maatregelen.*

*In de operatiezone zijn eveneens maatregelen van kracht die het personeel maximaal moeten beschermen.*

*De Belgische militairen die worden ingezet zijn symptoomvrij en hebben een quarantaineperiode uitgezeten, daarnaast wordt er medische opvolging verzekerd waardoor snel kan worden ingegrepen.*

*Tot nu toe is er enkel sprake van vertraging ten opzichte van het initiële aflossingsschema.*

*Uiteindelijk zullen alle militairen die voorzien waren om na opdracht te worden afgelost, wel degelijk terugkeren naar België.*

*De duur van de vertraging en de complexiteit van het rotatieschema is afhankelijk van het type opdracht (MINUSMA – UNO, RSM – NAVO) en de beperkingen die worden opgelegd door het land waarin de militairen zijn ontplooid (Mali en Afghanistan).*

*Bovendien is het aantal opgelegde beperkingen toegenomen naarmate de crisis evolueerde in de tijd.*

*Er staan nog aflossingen gepland.*

*Het betreft eerder kleinere detachementen (CIMIC Ploeg OIR, detachementen veiligheidsagenten ten voordele van BuZa) en een groter detachement (TF 227/METT – Maradi te Niger).*

*Er wordt gestreefd naar een maximum behoud van het geplande rotatieschema.*

*De families worden door de respectievelijke pilooteenheid op de hoogte gehouden voor wat betreft de datum van vertrek en terugkomst.*

*Van zodra er nieuwe informatie ter beschikking is, wordt deze gedeeld met alle betrokken instanties.*

*Het Fregat Leopold I keerde op 27 Mar terug naar haar thuisbasis te Zeebrugge.*

*Bij aankomst werd de volledige bemanning gescreend.*

*Aan boord werd 1 persoon positief COVID-19 bevonden, en 19 andere militairen werden uit voorzorgsmaatregel voor 14 dagen in afzondering gelogeerd in de KMS te Brussel.*

*Alle militairen maken het actueel goed.*

**14 Antwoord op de vragen van**

**- Kris Verduyckt aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De uitspraken van NAVO-baas Stoltenberg over de nationale bijdragen tijdens de coronacrisis" (55004475C)**

**- Nadia Moscufo aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "Het voortzetten van de NAVO-opdrachten tijdens de coronacrisis" (55004561C)**

**14 Réponses aux questions de**

**- Kris Verduyckt à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Les déclarations de M. Stoltenberg sur les contributions nationales pendant la crise du coronavirus" (55004475C)**

**- Nadia Moscufo à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "La poursuite des missions de l'OTAN pendant la crise du coronavirus" (55004561C)**

*Het antwoord op de crisis veroorzaakt door COVID-19 had de grootste prioriteit tijdens de vergadering van de Ministers van Buitenlandse Zaken op 2 april 2020.*

*Het Bondgenootschap toont zich op de eerste plaats solidair en draagt bij aan de collectieve inspanning tegen deze ongeziene pandemie, terwijl zij steeds klaar staat om haar fundamentele taken te vervullen.*

*Op dit ogenblik is het nog te vroeg om de gevolgen van deze dramatische crisis op lange termijn in te schatten.*

*Een vergadering van de Ministers van Defensie wordt gepland midden april om de maatregelen die al werden genomen in de strijd tegen de epidemie indien nodig aan te passen, maar ook een evaluatie van de gevolgen van deze crisis op middellange en lange termijn op te starten.*

*De boodschap van de Secretaris-Generaal houdt in dat de opdracht van de NAVO bestaat uit en steeds zal bestaan uit het verzekeren van vrede en veiligheid.*

*De bedreigingen waartegen de Alliantie zich moet wapenen, zullen niet verdwijnen tijdens of na deze crisis en de vele inspanningen die zijn geleverd om onze veiligheid te verbeteren, moeten verder gezet worden.*

*De huidige NAVO-opdrachten worden dus verdergezet en België blijft hierbij een betrouwbare bondgenoot.*

*De middelen die België momenteel inzet in het buitenland in het kader van NAVO-opdrachten, zijn trouwens niet dezelfde als de middelen van defensie waarop op dit moment een beroep wordt gedaan in het kader van het bestrijden van de corona-pandemie op Belgisch grondgebied.*

*Om zich te blijven beschermen tegenover een toenemende dreiging hebben de Bondgenoten zich vanaf 2014 verbonden om de uitgaven in Defensie te verhogen tot 2% van het BBP in 2024.*

*Jaarlijks deelt België aan de NAVO haar geplande defensie uitgaven tot in 2024 mee en dit op basis van het strategisch plan.*

*Zelfs indien dit plan strikt gevolgd wordt, blijft België ver verwijderd van het in 2014 op de Top van Wales genomen engagement van 2%.*

*In de huidige context zou het voorbarig zijn om elke aanpassing van het begrotingstraject aan te kondigen of een debat op te starten over de noodzaak de norm van 2% aan te passen terwijl de prioriteit ligt bij solidariteit en actie, eerder dan bij rekeningen en discussies.*

**15 Antwoord op de vraag van Kris Verduyckt aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De binnenlandse inzet van Defensie tijdens de coronacrisis" (55004485C)**

**15 Réponse à la question de Kris Verduyckt à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Le recours à la Défense sur le territoire national pendant la crise du coronavirus" (55004485C)**

*Volgende lijst met activiteiten geeft weer wat Defensie reeds doet in de strijd tegen Covid-19:*

*-- Inzet van TWEE ambulances voor het transport van Covid-19 patiënten.*

*-- Uitbreiding brandwondencapaciteit MHKA ten voordele van andere ziekenhuizen: brandwondenpatiënten (van over heel België, uitgezonderd Loverval) worden naar het brandwondencentrum MHKA overgebracht om in andere ziekenhuizen extra capaciteit vrij te maken.*

*-- VIER liaisonofficiërs (medische planners) in versterking bij de FOD Volksgezondheid (coördinatie- en crisismanagement).*

*-- Ter beschikking stellen van een extractietoestel (tests COVID-19) aan het Instituut voor Tropische Geneeskunde in Antwerpen met een verdubbeling van de testcapaciteit tot gevolg.*

- Ter beschikking stellen van een « High-frequency-jet-ventilation » toestel aan het Erasmusziekenhuis in Brussel.
- Ter beschikking stellen van beademingstoestellen.
- Steun aan de triagezones met materieel en personeel.
- Repatriëring van landgenoten en EU-burgers.
- Inzet van transport- en opslagcapaciteit (onder meer van mondmaskers) ten voordele van de FOD Volksgezondheid (ter beschikking stellen van EEN centrale opslagplaats te PEUTIE en ZES provinciale depots).
- Steun aan de opvang van daklozen in verscheidene grote steden.

De inzet van personeel verschilt van dag tot dag in functie van de noden en mogelijkheden.  
 De gevolgen voor de normale werking zijn weliswaar verwaarloosbaar, gezien het maximum van het personeel op afstand werkt, of thuiswerk uitvoert (in navolging van de door de regering opgelegde richtlijnen); en enkel het personeel dat essentiële taken moet uitvoeren effectief ingezet wordt.  
 De rest van het personeel houdt zich uiteraard ook steeds klaar om een opdracht uit te voeren.  
 Het personeel dat de hierboven vermelde taken uitvoert wordt beschermd met het voorziene medische materiaal teneinde hun taak naar behoren en in alle veiligheid te kunnen volbrengen.

In functie van de vraag van de regering of het NCCN kunnen bijkomende taken uitgevoerd worden na studie door de defensiestaf.

Inzet en locatie hangen af van de concrete vragen/noden.

Defensie houdt zich reeds klaar om, indien gevraagd, op korte termijn volgende steun te kunnen leveren:

- ZES Role 1 (1 arts, 1 OOffr, 1 verpleegkundige, 10 ambulanciers) staan op notice to move 4Hr om pretriage uit te voeren, als Medical Quick Reaction Force te ontplooiën, de civiele Medical Task Forces te versterken of af te lossen.
- Een pool van Emergency Medical Technicians staat op notice to move 8Hr (binnen de diensturen) om civiele zorgverstrekkers te versterken of af te lossen of om ambulancediensten te versterken.
- Individuele versterking van medische coördinatie- of beslissingsniveaus met medical planners, dierenartsen, apothekers, en tandartsen.
- Staffing en eventuele leiding over een Intermediate Hospital Capacity.
- Ter beschikking stellen van een ontsmettingscapaciteit (CBRN, dierenarts).
- Steun aan de FOD Justitie.

Vanzelfsprekend kunnen, indien nodig, ook andere capaciteiten ingezet worden in steun aan de Natie.

Defensie staat ook steeds klaar om in het buitenland de veiligheid van onze landgenoten te garanderen.

**16 Antwoord op de vraag van Theo Francken aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De opslag van mondmaskers bij Defensie" (55004519C)**

**16 Réponse à la question de Theo Francken à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Le stockage de masques de protection à la Défense" (55004519C)**

Van 2006 tot eind 2018 werden er maskers van de FOD Volksgezondheid gestockeerd in loodsen van het militair kwartier Plaine de Belgrade te Namen.

De mondmaskers werden in verwarmde loodsen opgeslagen totdat de centrale verwarming in 2012 in panne viel.

Aangezien de volledige verwarmingsinstallatie vernieuwd moest worden en er geen militaire activiteit meer was in dat gedeelte van het kwartier, werd samen met de FOD Volksgezondheid bekeken of de mondmaskers ondergebracht moesten worden op een andere locatie.

De FOD Volksgezondheid was van oordeel dat de stockage-omstandigheden voldoende waren, waardoor Defensie in 2012 een nieuwe domaniale vergunning met de FOD Volksgezondheid afsloot voor het gebruik van de onverwarmde loodsen.

Het beheer, het aanvullen van de stocks en het vernietigen van de medische maskers gebeurde door de FOD Volksgezondheid.

Er werd een opruimactie door de FOD Volksgezondheid gedaan eind 2015 en bij het verlopen van de concessie eind 2018, waarbij maskers werden vernietigd omdat de houdbaarheidsdatum overschreden was. Defensie was hierbij niet betrokken. Meer informatie hierover kunt u bekomen via de FOD Volksgezondheid.

Vooraleer vluchtelingen in 2015 opgevangen werden in het kwartier Plaine de Belgrade, heeft een overleg plaatsgevonden tussen de FOD Volksgezondheid en Defensie. Er werd overeengekomen om de maskers te centraliseren in één loods waardoor er voldoende ruimte kon vrijgemaakt worden voor de opvang van vluchtelingen.

**17** Antwoord op de vraag van Wouter De Vriendt aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De COVID-19-situatie en Defensie" (55004548C)

**17** Réponse à la question de Wouter De Vriendt à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "La situation en ce qui concerne le COVID-19 et la Défense" (55004548C)

*De rol van Defensie kan uitgebreid worden indien de regering of het NCCN het vraagt.*

*Inzet en locatie hangen af van de concrete vragen/noden.*

*Op korte termijn kan Defensie de volgende steun leveren:*

*-- ZES Role 1 (1 arts, 1 OOffr, 1 verpleegkundige, 10 ambulanciers) staan op notice to move 4Hr om pretriage uit te voeren, als Medical Quick Reaction Force te ontplooiën, de civiele Medical Task Forces te versterken of af te lossen.*

*-- Een pool van Emergency Medical Technicians staat op notice to move 8Hr (binnen de diensturen) om civiele zorgverstrekkers te versterken of af te lossen of om ambulancediensten te versterken.*

*-- Individuele versterking van medische coördinatie- of beslissingsniveaus met medical planners, dierenartsen, apothekers, en tandartsen.*

*-- Staffing en eventuele leiding over een Intermediate Hospital Capacity.*

*-- Ter beschikking stellen van een ontsmettingscapaciteit (CBRN, dierenarts).*

*-- Steun aan de FOD Justitie.*

*Vanzelfsprekend kunnen, indien nodig en haalbaar voor Defensie, ook andere capaciteiten ingezet worden in steun aan de Natie.*

*Defensie staat ook steeds klaar om in het buitenland de veiligheid van onze landgenoten te garanderen.*

*Men communiceert proactief naar de bevolking over de geleverde steun, maar zonder Defensie te willen profileren.*

*De capaciteit van de civiele zorgsector is momenteel voldoende, maar men weet dat men in geval van nood beroep kan doen op Defensie.*

*De communicatie hierrond wordt maximaal gesynchroniseerd met de andere departementen.*

*Door de vigerende maatregelen en door het feit dat Defensie niet als eerstelijnssector aanzien wordt in deze crisis, organiseert Defensie momenteel geen persconferenties.*

*De reportages die Defensie maakt, worden gedeeld met de pers.*

*De andere communicatiekanalen zoals [www.mil.be](http://www.mil.be), twitter en Facebook, worden maximaal benut om zoveel mogelijk mensen te bereiken.*

*De huidige crisis zal zeker het logistieke proces "just-in-time" terug in vraag stellen en dit in alle mogelijke domeinen.*

*Waar men afgestapt was van de grote magazijnen vol met uitrusting en voorraden die economisch geen winst opbrachten, komt nu terug meer de vraag of dergelijke strategische voorraden toch wel terug zinvol kunnen zijn.*

*Defensie was al bezig met deze denkoefeningen in het kader van de klassieke artikel 5 operaties, maar de huidige gezondheids crisis benadrukt, veralgemeent en versnelt nu dit denkproces.*

*Uiteraard moet men wel bereid zijn om ook de negatieve gevolgen van strategische stocks dan te aanvaarden: investeren in iets wat mogelijks en hopelijk niet nodig zal zijn, mogelijk verval en dus financieel verlies, ...*

*Dit is inderdaad een nationale denkoefening want dit vereist ook een samenwerking over verschillende domeinen.*

*Opportunities liggen in gezamenlijke acties t.v.v. strategische stocks Defensie/Medische component en Volksgezondheid, Defensie/Land Component/CBRN en de civiele bescherming etc. ...*

*Dit kan ervoor zorgen dat kosten en lasten gedeeld worden, maar dat de natie wel over bepaalde essentiële stocks kan beschikken.*

*Defensie heeft altijd gesteld dat het nood heeft aan een performante Medische Component waarvan het Militair Hospitaal ontegensprekelijk deel moet uitmaken.*

*Audits en studies tijdens de vorige legislatuur hebben geleid tot een plan dat moet uitmonden in een consultancy study waarin de verschillende opties voor de realisatie van een militair hospitaal anno 2030 voorgesteld worden.*

*Hierbij is het van belang een onderscheid te maken tussen de kerntaken van een Militair Hospitaal voor Defensie en deze voor de maatschappij.*

*Voor dit laatste aspect is overleg nodig met andere departementen.*

**18** Antwoord op de vraag van Annick Ponthier aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De lopende inschrijvingen voor de toelatingswedstrijd voor de KMS" (55004573C)

**18 Réponse à la question de Annick Ponthier à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Les inscriptions en cours pour le concours d'admission à l'ERM" (55004573C)**

*De inschrijvingen voor de toelatingswedstrijd voor de kandidaat beroepsofficieren, net als deze voor alle andere vacatures binnen Defensie, werden niet stopgezet maar tot nader order opgeschort.*

*Deze maatregelen werden genomen vanwege de coronacrisis.*

*De medische basiselectie vormt de start van het selectieproces en de afspraak voor deze medische basiselectie wordt vastgelegd op het ogenblik van de inschrijving.*

*De medische basiselectie vindt plaats in het Militair Hospitaal Koningin ASTRID.*

*Defensie past in dit hospitaal de federale coronamaatregelen toe en heeft daarom de medische basiselectie opgeschort.*

*Het gaat hier dus niet om een specifieke maatregel van Defensie maar om een algemene maatregel die voor iedereen geldt en door Defensie correct wordt toegepast. Defensie neemt alle voorbereidingen om de resterende selectiecapaciteit, na afloop van de preventiemaatregelen maximaal te benutten.*

*Defensie bestudeert de verschillende mogelijkheden om de werving 2020 zo goed mogelijk te laten doorgaan.*

*De mogelijkheid tot het verlengen van de inschrijvingsperiode is niet uitgesloten.*

*Dit zal afhangen van de duur van de crisis en de evolutie van de federale coronamaatregelen.*

*Defensie streeft naar een maximale realisatie van het wervingsplan 2020 waarbij er voor de kandidaat officieren 220 vacatures beschikbaar zijn.*

*Ondertussen blijft het voor alle geïnteresseerden mogelijk om hun contactgegevens te bezorgen aan de selectiedienst via de website of via het contactcentrum van Defensie.*

*Van zodra mogelijk zullen zij via mail of telefonisch op de hoogte gebracht worden van de resterende vacatures en de procedure die toegepast dient te worden.*

**19 Réponse à la question de Katrin Jadin à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Les conséquences du COVID-19 pour la Défense" (55004586C)**

**19 Antwoord op de vraag van Katrin Jadin aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De gevolgen van COVID-19 voor Defensie" (55004586C)**

*La pandémie a bien évidemment des répercussions sur le recrutement à la Défense.*

*Comme les journées de sélection ne peuvent plus avoir lieu pour le moment, les inscriptions directes pour les postes vacants ne sont actuellement plus possibles mais les candidats intéressés sont toutefois invités à laisser leurs coordonnées et seront recontactés.*

*Ces événements entraîneront probablement moins d'inscriptions en 2020 comparés aux années précédentes.*

*Les mesures au niveau du recrutement de la Défense sont actuellement à l'étude afin de maximiser la capacité de sélection à l'issue de la période de confinement.*

*Il est actuellement trop tôt pour parler d'un nombre de places à reporter.*

*Les priorités de la Défense sont la santé et le bien-être de son personnel et des familles ainsi que les engagements opérationnels en cours.*

*Le matériel de protection est distribué en priorité au personnel devant accomplir des tâches essentielles liées principalement au Business Continuity et aux missions opérationnelles à l'étranger mais aussi en Belgique.*

*Pour les autres cas, si le matériel n'est pas disponible, les règles de distanciation restent d'application.*

*Afin de protéger son personnel suivant les directives émises au niveau fédéral, la majorité des exercices ont été interrompus tant en Belgique qu'à l'étranger.*

*Seuls les exercices préparatoires aux missions opérationnelles (Pre Deployment Training) sont maintenus avec toutefois l'application de règles strictes.*

*En ce qui concerne l'exercice US DEFENDER 2020, depuis le 13 mars 2020 et suite à la crise sanitaire, les Etats-Unis ont suspendu leur acheminement de personnel et de matériel vers la Belgique.*

*La Défense a suspendu toute activité d'appui national à cet exercice le 24 mars 2020 dès que les derniers soldats américains et britanniques ont quitté le territoire.*

**20 Antwoord op de vraag van Peter Buysrogge aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De logistieke inspanningen van Defensie in de strijd tegen het coronavirus" (55004627C)**

**20 Réponse à la question de Peter Buysrogge à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Les efforts de la Défense en matière de logistique dans la lutte contre la crise du coronavirus" (55004627C)**

*Defensie staat in voor de organisatie en de coördinatie inzake ontvangst, opslag, Bulk Break en transport tot op niveau van een provinciaal depot.*

*De verdeelsleutel van de COVID-artikelen en medische goederen wordt bepaald door de RMG (Risk Management Group).*

*Deze verdeelsleutel wordt door de subgroep 3 (Volksgezondheid) van de "Task Force De Backer" overgemaakt aan Defensie voor uitvoering.*

*De oorsprong van de goederen, de aankoop, de prioritering en de verdeelsleutel zijn dus een verantwoordelijkheid van FOD Volksgezondheid.*

*Het personeel dat de logistieke taken uitvoert, wordt beschermd met het voorziene medische materiaal teneinde hun taak naar behoren en in alle veiligheid te kunnen volbrengen.*

*Het kazerneplan zal ten gepaste tijde in de voorziene fora besproken worden.*

**21 Antwoord op de vraag van Peter Buysrogge aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De coronabesmetting op het fregat Leopold I" (55004629C)**

**21 Réponse à la question de Peter Buysrogge à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "La présence du coronavirus à bord de la frégate Léopold I" (55004629C)**

*In de week volgend op het aanmeren te Zeebrugge, testte een tweede bemanningslid positief evenwel zonder symptomen en dit tijdens een bezoek aan het ziekenhuis voor een andere reden dan COVID-19.*

*Er kon niet met zekerheid vastgesteld worden dat het bemanningslid besmet raakte in Spanje.*

*Aan boord werden alle maatregelen genomen, zoals het gebruik van ontsmettingsmiddelen, het wassen van de handen, social distancing, het invullen van een vragenlijst met antecedenten via de arts en het opvoeren van de frequentie van de kuisroutine.*

*Daarenboven werd aan externen die het schip in de haven bezochten in het kader van een mission essential task, een mondk masker uitgereikt.*

*Achttien bemanningsleden kozen voor een quarantaine in de Koninklijke Militaire School (KMS), geen enkele bleef in de Marinebasis Zeebrugge.*

*Het logement in de KMS is uiterst geschikt voor een quarantaine omdat elk bemanningslid er over een individuele kamer beschikt, voorzien van de standaard sanitaire voorzieningen evenwel zonder wasmachine.*

*Het boordcommando heeft geen bevelen omtrent het wassen van kledij uitgevaardigd.*

*Voeding en drank worden op de kamer voorzien door de logistieke diensten van de KMS.*

*Kledij of wasgel bijvoorbeeld, kan online of via een interne groepsaankoop besteld worden of aan het wachtlokaal door de familie (die over een attest van nationale verplaatsing beschikt) afgeleverd worden.*

*Tevens is er in de KMS een arts en morele consulent aanwezig.*

*De mijnenjager M916 Bellis is op zee en maakt nog steeds deel uit van de NAVO Standing Naval Minecountermeasures Group I (SNMCMG1).*

*Er werden aan boord nog geen symptomen vastgesteld.*

*De havenbezoeken worden beperkt tot een logistieke stop, waarbij passagieren niet is toegestaan.*

*Alle vigerende voorzorgsmaatregelen worden aan boord maximaal toegepast om de bemanning te beschermen.*

**22 Réponse à la question de Christophe Bombled à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "L'aide apportée par la Défense contre le COVID-19" (55004636C)**

**22 Antwoord op de vraag van Christophe Bombled aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De hulp van Defensie in de strijd tegen COVID-19" (55004636C)**

*Les priorités de la Défense restent la santé et le bien-être de son personnel et de leur famille ainsi que la continuité des engagements opérationnels en cours.*

*La Défense travaille d'arrache-pied avec d'autres départements et services fédéraux pour planifier les capacités militaires dans divers domaines, et les rendre disponibles là où les besoins sont les plus grands.*

*La liste suivante d'activités reprend ce que la Défense a déjà fait dans le cadre de la lutte contre COVID-19:*

*-- Déploiement de deux ambulances pour le transport de patients Covid-19.*

*-- Extension de la capacité d'accueil des grands-brûlés de l'HMRA au profit d'autres hôpitaux: les patients brûlés de toute la Belgique, à l'exception de Loverval, sont transférés au centre des grands-brûlés de l'HMRA pour libérer de la capacité supplémentaire dans d'autres hôpitaux.*

*-- QUATRE officiers de liaison (planificateurs médicaux) en renfort au SPF Santé Publique (coordination et gestion de crise).*

*-- Prêt de respirateurs à d'autres hôpitaux.*

*-- Prêt d'un appareil d'extraction pour les tests COVID-19 à l'Institut de Médecine Tropicale d'Anvers*

permettant un doublement de la capacité de test.

-- Prêt d'un appareil « High-frequency-jet-ventilation » à l'hôpital Erasme de Bruxelles.

-- Appui en matériel et en personnel pour les zones de triage.

-- Rapatriement des compatriotes et des citoyens de l'UE.

-- Déploiement des capacités de stockage et de transport de matériel médical au profit du Service Public Fédéral Santé Publique (mise à disposition d'UN entrepôt central à PEUTIE et de SIX dépôts provinciaux).

-- Appui à l'accueil des sans-abris dans plusieurs grandes villes.

La décision de distribuer du matériel médical là où il est en pénurie n'appartient pas à la Défense.

La Défense est responsable de l'organisation et de la coordination au niveau central de la réception, du stockage, du Bulk Breaking, de la préparation des paquets suivant la clé de répartition et du transport vers les dépôts provinciaux.

Cette clé de répartition est déterminée par le RMG (Risk Management Group) et est transmise par le sous-groupe 3 de la "Task Force De Backer" vers la Défense pour exécution.

Outre les appuis déjà mentionnés ci-dessus, la Défense se tient prête à fournir le soutien suivant, sur demande et à court terme:

-- SIX Rôle 1 (1 médecin, 1 SOfr, 1 infirmier, 10 ambulanciers) pour effectuer le pré-triage, en déploiement comme "Medical Quick Reaction Force", et renforcer ou soulager les "Medical Task Forces" civiles.

-- Un pool « Emergency Medical Technicians » est sur préavis de 8 heures pour renforcer ou soulager les prestataires de soins civils ou pour renforcer les services ambulanciers.

-- Renforcement individuel de la coordination médicale ou des niveaux de décision avec des planificateurs médicaux, vétérinaires, pharmaciens, dentistes.

-- Analyser et éventuellement diriger une capacité hospitalière intermédiaire.

-- Mise à disposition d'une capacité de désinfection (CBRN, vétérinaire).

-- Appui au SPF Justice.

La Défense dispose de moyens de désinfection qui pourront éventuellement être engagés dans le cadre de missions « post-COVID-19 » en fonction du besoin et toujours en concertation avec le NCCN.

En accord avec le Plan Stratégique de 2016 et suivant les délais de programmation de ce plan, la Défense est en phase d'acquiescer un nouvel hôpital de campagne (Rôle 2). Toutefois, les moyens médicaux militaires servent en tant que complément des capacités dans la structure de santé nationale.

Tous les moyens opérationnels, comme par exemple un hôpital de campagne, ne sont pas adaptés pour faire face à la crise actuelle.

**[23] Antwoord op de vraag van Peter Buysrogge aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "Het begrip volheid van bevoegdheid in het kader van Defensie" (55004640C)**

**[23] Réponse à la question de Peter Buysrogge à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "La notion de plein exercice dans le cadre de la Défense" (55004640C)**

1. In overeenstemming met het artikel 167 van de Grondwet, komt het inderdaad de regering toe om te beslissen over de deelname aan buitenlandse operaties en heeft ze een informatieplicht a posteriori ten opzichte van het parlement.

Gezien de bijzondere toestand waarbinnen de regering zich momenteel bevindt, met het aanhouden van de toestand van lopende zaken voor niet-corona gerelateerde zaken, is het inderdaad mijn intentie om het voorzichtigheids-principe verder te hanteren en het parlement dus te blijven betrekken bij nieuwe deelnames aan buitenlandse operaties die de routinehandelingen van het departement overschrijden en niet vervat waren in het eerder goedgekeurde plan voor de operaties in 2020.

2. Het recentste bevorderingscomité voor opperofficieren dateert van maart 2017. In de loop van het jaar 2020 worden enkele opperofficieren gepensioneerd en dient een nieuwe CHOD aangewezen te worden. Het mandaat van de huidige CHOD wordt op 12 juli 2020 beëindigd.

Gezien de aard van de functie moet generaal Marc COMPERNOL vervangen worden. De wet bepaalt dat de CHOD via een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad wordt aangewezen.

De opdracht van de regering en de uitbreidingsformule van de tien partijen staan in verband met het beheer van de coronaviruscrisis. Wat de andere materies betreft zijn de richtlijnen van de Omzendbrief – Lopende Zaken van 21 december 2018 verder nageleefd. Op dat vlak heeft de regering de plicht te vermijden dat de staatszaken vastlopen. De CHOD is verantwoordelijk voor de uitvoering van het vastgelegde defensiebeleid, is daartoe verantwoordelijk voor de training en de voorbereiding van de strijdkrachten, en bepaalt de grondbeginselen en de richtlijnen betreffende aanwending van de middelen in functie van de opdrachten. Hij

adviseert de minister van Defensie aangaande geplande en aan de gang zijnde operaties. Deze opsomming van taken toont aan dat de regering een nieuwe CHOD moet aanwijzen, met het oog op de continuïteit. Verder dan het aanduiden van een nieuwe CHOD kunnen we de continuïteit en het dagelijks beheer van Defensie niet uit het oog verliezen. Los van de opperofficieren werden hoofdofficieren benoemd op basis van de bevorderingscomités die in december 2017 doorgingen.

Sindsdien zijn er ook hoofdofficieren die gepensioneerd werden of niet meer beschikbaar binnen de nationale en internationale structuur zijn. Op dat vlak loopt een analyse intern de Defensiestaf.

**24 Antwoord op de vraag van Theo Francken aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De Europese militaire taskforce over het coronavirus" (55004642C)**

**24 Réponse à la question de Theo Francken à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "La task force militaire européenne sur le coronavirus" (55004642C)**

Op de vergadering van EU-ministers van Defensie van 6 april aangaande de militaire betrokkenheid in de strijd tegen COVID-19 en de impact hiervan op de EU operaties, werd op verzoek van verschillende lidstaten besloten om de oprichting te analyseren van een Task Force binnen de EUMS.

Deze Task Force zou instaan voor een betere uitwisseling van informatie aangaande de inzet van nationale strijdkrachten ter ondersteuning van civiele structuren in de strijd tegen COVID-19.

Deze Task Force zou ook instaan voor het verzamelen van de "best practices" van de EU strijdkrachten.

In de strijd tegen COVID-19 staat het NAVO "Euro-Atlantic Disaster Response Coordination Centre" (EARDCC) in voor de coördinatie van vraag en aanbod van militaire hulp voor de NAVO leden en hun partnerlanden.

De doelstelling van de EU Task Force is dus enigszins verschillend met deze van het NAVO EARDCC.

Tijdens de vergadering van EU-ministers van Defensie werd in dit kader eveneens herhaaldelijk aangedrongen op de toepassing van de algemene basisprincipes in de EU-NAVO samenwerking, namelijk de noodzaak voor synergie, het vermijden van onnodige duplicatie en het streven naar complementariteit.

De vraag om de oprichting van een Task Force binnen de EUMS te analyseren werd tijdens de vergadering van EU-ministers van Defensie naar voor gebracht.

De coördinatie met de NAVO op dit vlak dient verder uitgewerkt te worden via de bestaande coördinatiestructuren en mechanismen tussen beide organisaties.

Rekening houdende met de specifieke militaire aard van de doelstelling en de informatie is het logisch dat het Europees militair expertise-orgaan, de EU Military Staff (EUMS) hierin een leidende rol speelt.

Deze Task Force kan gebruik maken van bestaande structuren en creëert als dusdanig geen extra orgaan.

**25 Antwoord op de vraag van Theo Francken aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De invloed van corona op het welzijn binnen Defensie" (55004644C)**

**25 Réponse à la question de Theo Francken à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "L'influence du corona sur le bien-être au sein de la Défense" (55004644C)**

Defensie heeft al haar beschikbare stocks aan beschermingsmateriaal voorbehouden voor haar militaire gezondheidswerkers, conform de nationale richtlijnen.

Tot op heden kan Defensie haar gezondheidspersoneel laten werken met de gewenste beschermingsmiddelen.

Daarnaast doet het Directoraat Generaal Material Resources grote inspanningen om de herbevoorrading te garanderen.

COVID-19 heeft inderdaad een impact op de werking van Defensie, net zoals op de rest van de samenleving.

Zo werden alle niet missie-essentiële trainingen opgeschort.

De federale richtlijnen m.b.t. COVID-19 worden toegepast binnen Defensie.

De missie-essentiële activiteiten worden uitgevoerd met respect voor de maatregel social distancing.

Voor wat betreft het burger- en contractueel personeel van Defensie (behalve CDSCA, War Heritage Institute, en

andere organismen en werkgevers die een link met Defensie hebben maar die autonoom zijn, zoals de Belgian Pipeline Organisation) is het CORONA werkregime eveneens van toepassing.

In het kader van COVID-19, volgt het Directoraat Generaal Human Resources de aanbevelingen en richtlijnen komende van de Federale overheidsdienst Beleid en Ondersteuning (FOD BOSA), in het bijzonder de ministeriële omzendbrieven n°680 en 681.

Het contractuele personeel van Defensie is niet in technische werkloosheid met verlies van wedde geplaatst.

Er worden maatregelen getroffen om de militairen te vergoeden die op het terrein ingezet worden in de strijd

tegen COVID-19 onder het statuut 'hulp aan de Natie'.  
Defensie heeft attesten opgesteld voor dienstverplaatsingen.  
Het ligt niet in de bevoegdheid van Defensie om attesten uit te reiken voor privéverplaatsingen.

**26 Antwoord op de vraag van Theo Francken aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De repatriëringsvluchten door Defensie" (55004645C)**

**26 Réponse à la question de Theo Francken à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Les vols de rapatriement organisés par la Défense" (55004645C)**

Defensie zal in opdracht van de FOD Buitenlandse Zaken repatriëringsvluchten uitvoeren in de Democratische Republiek Congo en Niger.

In combinatie met reeds geplande bevoorradings- en humanitaire hulpverleningsvluchten is Defensie soms in de mogelijkheid om bij terugkeer repatriëringsvluchten uit te voeren ten voordele van de FOD Buitenlandse Zaken.

Alle kosten worden gebundeld op niveau van de defensiestaf.

De verdeling van de kosten tussen de verschillende departementen zal later beslist worden.

Op alle repatriëringsvluchten tot nog toe (TFE/Las Palmas; Bamako en Kigali/Bujumbura) werden er chirurgische maskers aan zowel aircrew als passagiers verdeeld en werd een medische screening van alle passagiers voorafgaand de boarding georganiseerd.

Een medische screening van de passagiers gebeurde ter plekke en had een tweeledig doel:

-- Ten eerste: de verdere verspreiding van het virus, van asymptomatische naar symptomatische passagiers vermijden. Dit werd bewerkstelligd door beide categorieën fysiek te scheiden tijdens de vlucht.

-- Ten tweede: de nodige aangepaste beschermingskledij te verdelen en de nodige procedures uit te leggen aan het personeel aan boord.

Type FFP2-maskers werden gedragen in de zone van symptomatische passagiers, chirurgische maskers in de zone van asymptomatische passagiers.

Social distancing werd aanbevolen in de asymptomatische zone, maar verplicht in de symptomatische zone.

Indien social distancing niet mogelijk was in de asymptomatische zone werden passagiers verplicht chirurgisch maskers te dragen.

Indien dit wel mogelijk was, werd het dragen van chirurgische maskers aanbevolen.

Daarnaast werd er steeds een medische screening uitgevoerd van de volledige aircrew (inclusief medisch personeel) vóór vertrek in Melsbroek.

Defensie heeft voor de vlucht uit Burundi, ten voordele van de FOD Buitenlandse Zaken, EEN A330 (leasing met HiFly) met aircrew en medisch team ingezet, maar is verder niet betrokken, nog verantwoordelijk voor de vlucht of voor de beslissingen van een soeverein land.

De MRTT is een multirole toestel en kan tegelijkertijd personentransport (tot 267 personen), cargotransport (tot 45 ton) en medische evacuatie (22 personen, waarvan 6 in intensive care) verzorgen over een afstand van meer dan 14000 km.

Het is dus uitermate geschikt in de huidige omstandigheden.

Op dit ogenblik heeft de Corona-crisis een kleine vertraging tot gevolg voor de levering van het eerste toestel (verschuiving van begin mei naar midden juni), de impact op de levering van de andere toestellen is nog niet gekend.

De vloot zal op termijn uit 8 toestellen bestaan (het Belgische aandeel bedraagt 1000 vliegtuigen op een totaal van 8900), waardoor de beschikbaarheid voor de verschillende deelnemende landen (6 op dit ogenblik) steeds gegarandeerd zal zijn.

Er bestaan duidelijke beheersregels om indien nodig de prioriteiten in de toewijzing van de verschillende toestellen te kunnen doen.

Nationale noodgevallen en crises krijgen de hoogste prioriteit, evenals situaties waarbij onderdanen met levensbedreigende situaties geconfronteerd worden.

**27 Antwoord op de vraag van Theo Francken aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De invloed van de coronacrisis op de rekrutering, training en opleiding" (55004647C)**

**27 Réponse à la question de Theo Francken à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "L'influence de la crise du coronavirus sur le recrutement, l'entraînement et la formation" (55004647C)**

De inschrijvingen voor alle andere vacatures binnen Defensie werden tot nader order opgeschort.

Deze maatregelen werden genomen vanwege de coronacrisis.

*De medische basisselectie vormt de start van het selectieproces en de afspraak voor deze medische basisselectie wordt vastgelegd op het ogenblik van de inschrijving.*

*De medische basisselectie vindt plaats in het Militair Hospitaal Koningin ASTRID.*

*Defensie past in dit hospitaal de federale coronamaatregelen toe en heeft daarom de medische basisselectie opgeschort.*

*Het gaat hier dus om een algemene maatregel die voor iedereen geldt en door Defensie correct wordt toegepast.*

*Defensie neemt alle voorbereidingen om de resterende selectiecapaciteit, na afloop van de preventiemaatregelen maximaal te benutten.*

*Defensie bestudeert de verschillende mogelijkheden om de werving 2020 zo goed mogelijk te laten doorgaan.*

*De mogelijkheid tot het verlengen van de inschrijvingsperiode is niet uitgesloten.*

*Dit zal afhangen van de duur van de crisis en de evolutie van de federale coronamaatregelen.*

*Defensie streeft naar een maximale realisatie van het wervingsplan 2020 waarbij er voor de kandidaat officieren 220 vacatures, voor de kandidaat onderofficieren 600 vacatures en voor de kandidaat vrijwilligers 1215 vacatures beschikbaar zijn.*

*Ondertussen blijft het voor alle geïnteresseerden mogelijk om hun contactgegevens te bezorgen aan de selectiedienst via de website of via het contactcentrum van Defensie.*

*Van zodra mogelijk zullen zij via mail of telefonisch op de hoogte gebracht worden van de resterende vacatures en de procedure die toegepast dient te worden.*

*Momenteel ontwikkelt DG HR, in samenwerking met de componenten, verschillende scenario's voor het hervatten van de vormingen later dit jaar.*

*Een eerste scenario voorziet het hervatten van de vormingen op 18 mei 20, een tweede scenario voorziet het hervatten van de vormingen op 2 juni 20.*

*Indien de corona-maatregelen worden verlengd, zullen nog bijkomende scenario's voor een latere hervatting van de vorming, worden opgemaakt.*

*In de huidige scenario's komt het afleggen van de eindexamens van de KMS niet in gedrang.*

*De kandidaten krijgen een trainingsprogramma, zodat de fysieke conditie thuis verder kan worden onderhouden.*

*Bij de vormingen voor essentiële opdrachten en bij hervatting van de vorming, worden de hygiënemaatregelen en "social distancing" strikt toegepast.*

*De training in verband met buitenlandse operaties en steun aan de natie wordt voortgezet.*

*De acties te nemen na het opheffen van de maatregelen zijn ter studie binnen de Defensiestaf.*

*Defensie bestudeert de verschillende mogelijkheden om de werving 2020, zowel voor het actief kader als voor de Reserve, zo goed mogelijk te laten doorgaan.*

*De duur van de crisis en de evolutie van de federale coronamaatregelen zullen bepalend zijn voor de prioriteiten die in de loop van het wervingsjaar 2020 moeten worden gesteld.*

**[28] Antwoord op de vraag van Theo Francken aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De invloed van de coronacrisis op de operaties van Defensie in het buitenland" (55004649C)**

**[28] Réponse à la question de Theo Francken à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "L'influence de la crise du coronavirus sur les opérations de la Défense à l'étranger" (55004649C)**

*De situatie van de verbindingsofficieren en operatoren ingezet in onze operaties in het Midden-Oosten wordt op de voet opgevolgd door de Divisie Operaties.*

*Het betreft in het totaal 14 militairen: 2 in Jordanië, 4 in Irak, 5 in Koeweit, 1 in Israël, 1 in de Verenigde Arabische Emiraten en 1 aan boord van het NLD Fregat De Ruyter.*

*Voor al deze militairen loopt hun opdracht verder, weliswaar aangepast aan de lokale omstandigheden m.b.t. de COVID-19 crisis.*

*In Jordanië werd het luchtruim volledig gesloten, en kan dus de aflossing van het personeel niet plaatsvinden zoals voorzien.*

*De mogelijkheden voor de verlenging van hun verblijfsvisum worden op dit ogenblik onderzocht door de Divisie Operaties.*

*Voor Koeweit en Irak wordt voor het binnenkomend personeel 14 dagen quarantaine opgelegd voorafgaand aan de aanvang van de opdracht.*

*Het rotatieplan voor de lopende operaties wordt aangepast om tegemoet te kunnen komen aan de opgelegde quarantaineperiodes (14 dagen) voorafgaand aan de ontplooiing en het begin van de opdracht in*

het desbetreffend operatietoneel.

Dit heeft tot gevolg dat de voorziene aflossingsdata niet kunnen gerespecteerd worden, met in de meeste gevallen een verlenging van de duur van opdracht tot gevolg.

De continuïteit van de bevoorrading wordt op de voet opgevolgd, en dit komt op dit ogenblik voor geen enkel operationeel detachement in gevaar, mits aanpassingen in vluchtplanningen weliswaar.

Het personeel in operaties beschikt over al het voorziene beschermingsmateriaal.

Er wordt op permanente basis gecoördineerd met onze operationele partners in MINUSMA, EUTM Mali en Operation New Nero in Niger.

Bij de rotatie van onze troepen worden periodes van quarantaine ingebouwd om maximale interne besmetting te voorkomen.

Het Fregat Leopold I heeft op 27 Mar haar opdracht met de Groupe Aéronaval 2020 onderbroken ten gevolge van een besmetting COVID-19 aan boord.

Het betrof hier een bilaterale inzet en Frankrijk verwacht geen vervanging na het uitvallen van onze Fregat.

**[29] Antwoord op de vraag van Nadia Moscufo aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De binnenlandse inzet van het leger tijdens de coronacrisis" (55004670C)**

**[29] Réponse à la question de Nadia Moscufo à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Le recours à l'armée sur le territoire national pendant la crise du coronavirus" (55004670C)**

Het aantal militairen dat ingezet wordt in steun van de strijd tegen de COVID-19 crisis varieert van dag tot dag.

Volgende lijst met activiteiten geeft weer wat Defensie reeds doet in de strijd tegen Covid-19:

- Inzet van TWEE ambulances voor het transport van Covid-19 patiënten.
- Uitbreiding brandwondencapaciteit MHKA ten voordele van andere ziekenhuizen: brandwondenpatiënten (van over heel België, uitgezonderd Loverval) worden naar het brandwondencentrum MHKA overgebracht om in andere ziekenhuizen extra capaciteit vrij te maken.
- VIER liaisonofficiëren (medische planners) in versterking bij de FOD Volksgezondheid (coördinatie- en crisismanagement).
- Ter beschikking stellen van een extractietoestel (tests COVID-19) aan het Instituut voor Tropische Geneeskunde in Antwerpen met een verdubbeling van de testcapaciteit tot gevolg.
- Ter beschikking stellen van een « High-frequency-jet-ventilation » toestel aan het Erasmusziekenhuis in Brussel.
- Ter beschikking stellen van beademingstoestellen.
- Steun aan de triagezones met materieel en personeel.
- Repatriëring van landgenoten en EU-burgers.
- Inzet van transport- en opslagcapaciteit (onder meer van mondmaskers) ten voordele van de FOD Volksgezondheid (ter beschikking stellen van EEN centrale opslagplaats te PEUTIE en ZES provinciale depots).
- Steun aan de opvang van daklozen in verscheidene grote steden.

Defensie houdt zich reeds klaar om, indien gevraagd, op korte termijn volgende steun te kunnen leveren:

- ZES Role 1 (1 arts, 1 OOffr, 1 verpleegkundige, 10 ambulanciers) staan op notice to move 4Hr om pretriage uit te voeren, als Medical Quick Reaction Force te ontplooiën, de civiele Medical Task Forces te versterken of af te lossen.
- Een pool van Emergency Medical Technicians staat op notice to move 8Hr (binnen de diensturen) om civiele zorgverstrekkers te versterken of af te lossen of om ambulancediensten te versterken.
- MPV\_55004670C\_MOSCUFO\_De binnenlandse inzet van het leger tijdens de coronacrisis 4/8/2020 10:04:00 AM Page 3 of 4
- Individuele versterking van medische coördinatie- of beslissingsniveaus met medical planners, dierenartsen, apothekers, en tandartsen.
- Staffing en eventuele leiding over een Intermediate Hospital Capacity.
- Ter beschikking stellen van een ontsmettingscapaciteit (CBRN, dierenarts).
- Steun aan de FOD Justitie.

In functie van de vraag van de regering of het NCCN kunnen bijkomende taken uitgevoerd worden na studie door de defensiestaf.

Defensie staat ook steeds klaar om in het buitenland de veiligheid van onze landgenoten te garanderen.

Defensie volgt qua beschermingsmateriaal de richtlijnen die door de nationale crisisoverlegorganen werden uitgevaardigd.

Deze behelzen o.a. een prioriteit qua beschermingsmateriaal voor gezondheidswerkers en Defensie heeft

*bijgevolg dezelfde prioriteit gegeven aan haar militaire gezondheidswerkers teneinde het transport en de opvang en verzorging van patiënten in de best mogelijke omstandigheden te kunnen doen.*

*Richtlijnen i.v.m. het correct gebruik van de beschermingsmiddelen werden net als richtlijnen voor de reiniging en ontsmetting van gebruikte voertuigen en materialen opgesteld en verspreid naar eenieder die er nood zou kunnen aan hebben.*

*Bijkomend werden en worden nog trainingssessies gepland en georganiseerd per specifieke opdracht teneinde het personeel nog beter te kunnen beschermen.*

*Elke ondersteuning vanuit de Medische component loopt in samenwerking met de FOD Volksgezondheid, die het globale overzicht heeft qua noden en dus het best geplaatst is om prioriteiten te stellen.*

*Momenteel lopen er acties die een inzet t.v.v. personeelsversterking voor instellingen in nood, of een anticipatie op mogelijke situaties t.v.v. FOD Justitie moeten voorbereiden.*

*Uiteraard kunnen deze acties slechts gebeuren “within means and capabilities”, m.a.w. met de beschikbare middelen van de Medische component die tegelijkertijd ook op een continue wijze al de medische steun t.v.v. de militaire operaties moeten garanderen, zowel hier in België als in het buitenland.*